

UBOGI VOJAKI

zbirka pesmi, pisem, ukazov, ...

Srečo Zakrajšek

in ChatGPT

Srečo Zakrajšek

UBOGI VOJAKI – zbirka pesmi, pisem, ukazov,...

Izdano v samozaložbi. Srečo Zakrajšek, Ljubljana, 2025

Katalogni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani

[COBISS.SI](https://cobiss.si)-ID [240190467](https://cobiss.si)

ISBN 978-961-07-2780-4 (PDF)

Gradivo je bilo pripravljeno s pomočjo ChatGPT, ki napisal vse pesmi, pisma in druga gradiva.

Pojasnila, teme pesmi in pisem ter drugih gradiv ter in moja navodila, so zapisane na strani 101. Vse drugo je delo ChatGPT. Predlagam, da preden greste na stran 101 preberete pesmi, pisma in druga gradiva.

Povzetek: Vsa gradiva je napisal ChatGPT po napotkih avtorja. Zbirka se tematsko pogloblja v kompleksno notranje in zunanje izkušnje vojakov in vojakinj v različnih obdobjih – pred vojno, med boji in po vrnitvi domov. Pesmi so razdeljene v vsebinske sklope: borbene pesmi, pesmi obžalovanja, pesmi pomilovanja in pesmi upanja ter zahval, ob njih pa so nastala tudi uradna pisma, govori, slogani in umetniški dodatki v obliki epov in satiričnih besedil. Predlagane so tudi različne možnosti za preprečevanje in končanje vojn.

Ključne besede: vojak, vojaki, vojna, umetna inteligenca, ChatGPT, pesmi, pisma, ukazi, govori

Poročilo o sodelovanju pri zbirki *Ubogi vojaki*

Pri pripravi pesniške zbirke *Ubogi vojaki* je šlo za obsežno in intenzivno ustvarjalno sodelovanje med Srečom Zakrajškom in modelom umetne inteligence ChatGPT. Zbirka se tematsko pogloblja v kompleksno notranje in zunanje izkušnje vojakov in vojakinj v različnih obdobjih – pred vojno, med boji in po vrnitvi domov. Pesmi so razdeljene v vsebinske sklope: borbene pesmi, pesmi obžalovanja, pesmi pomilovanja in pesmi upanja ter zahval, ob njih pa so nastala tudi uradna pisma, govori, slogani in umetniški dodatki v obliki epov in satiričnih besedil.

Delež in vloga Sreča Zakrajška:

Avtor izvirne ideje za zbirko. Določanje oblike in dolžine pesmi. Stalna vsebinska in estetska evalvacija vsake posamezne kitice. Kritična presoja vsakega predloga, s popravki in smernicami za izboljšave.

Delež in vloga umetne inteligence (ChatGPT):

Ustvarjanje spiska tem, osnutkov pesmi, kitic, sloganov, govorov in poročil.

Uporaba različnih kreativnih tehnik, kot so metoda analogije, prisilne povezave, metoda "za in proti", Gordonova tehnika itd.

Slogovno in ritmično oblikovanje besedil v skladu z avtorjevim glasom in tematskim fokusom.

Izvajanje številnih redakcij glede na avtorjeve povratne informacije.

Generiranje besedil v različnih stilih (lirskih, epskih, satiričnih, uradnih).

Ocena prispevkov:

Srečo Zakrajšek: 40 % (idejna zasnova, selekcija, kritična presoja, končna verzija besedil)

ChatGPT (umetna inteligenca): 60 % (besedilna produkcija, slogovna obdelava, tematsko prilagajanje, predlogi oblikovanja)

Zbirka *Ubogi vojaki* je rezultat soavtorstva, v katerem je človek vodilni ustvarjalec, umetna inteligenca pa zanesljivo orodje, ki je pripomoglo k večji učinkovitosti in izrazni raznolikosti celote.

KAZALO

UVOD	4
DEPRESIVNE PESMI PRED VOJNO	7
OPTIMISTIČNE PESMI PRED VOJNO	13
NAVDIHUJOČE PESMI MED VOJNO	19
OBŽALUJOČE PESMI - V ČASU VOJNE	26
PESMI POMILOVANJA – PO VOJNI	35
PESMI ZAHVALE IN UPANJA PO VOJNI	46
EPSKI PESNITVI	57
MOTIVACIJSKI GOVORI	67
PISMA, ZAGOVORI, NAPISI	76
DVOJNA IN ŠE DRUGAČNA PORABA DENARJA	89
POJASNILO, NAVODILA	101

UVOD

Ne postaneš vojak, ker si iz jekla.
Postaneš, ker nočeš krvaveti zama.

Postaneš vojak, ko te svet izdaja,
in se sam postaviš med krik in tišino.
Ne zato, da bi ubijal –
ampak da bi zdržal, kar drugi ne zmorej.

In ko nekdo potegne črto čez zemljo,
ti prvi stopiš nanjo –
ne kot meja, ampak kot most,
ki zdrži, dokler je treba.

Hodijo v vrsti, a vsak s svojo tišino.
Nosijo orožje, a vsaka cev meri tudi v notranjost.
Za domovino, za red, za plačo –
a včasih tudi zato, ker drugje ni bilo prostora.

Profesionalni vojak ni stroj.
Je človek z nalogo,
ki ne sme omahni – ne pred sovražnikom,
ne pred sabo.

Ta zbirka ni himna.
Je beleženje srčnih utripov
tistih, ki jih poslušamo le, ko utihnejo.

Značilnosti profesionalnega vojaka ali vojakinje so preplet osebnostnih lastnosti, notranje motivacije, socialnega konteksta in pogosto tudi ideoloških ali pragmatičnih odločitev. Profesionalni vojak ni zgolj nekdo, ki zna uporabljati orožje – je discipliniran posameznik s posebnim odnosom do reda, odgovornosti in skupnosti.

Značilnosti profesionalnega vojaka ali vojakinje:

- Visoka stopnja discipline in samokontrole
Red, rutina in spoštovanje hierarhije so temelj njegovega ali njenega delovanja. Telo in um sta izurjena za odziv, ne za dvom.
- Povezanost s kolektivom
Soborec ni sodelavec, temveč brat ali sestra. Vojak ni nikoli le posameznik – deluje kot člen verige.
- Odločnost in vzdržljivost v skrajnih pogojih
Profesionalni vojaki znajo sprejemati težke odločitve pod pritiskom. Fizična bolečina in psihološki stres sta del njihovega vsakdana.
- Tiha čustvena zrelost
Čeprav pogosto navzven hladni ali zadržani, nosijo v sebi globoke čustvene plasti – predvsem lojalnost, pogum, čut za čast in dolžnost.

- Prilagodljivost in strateško razmišljanje
Vojak se zna premikati v neznanem prostoru, opazovati, sklepati in delovati hitro, a premišljeno.

Zakaj nekdo postane profesionalni vojak/vojakinja:

- Potreba po strukturi in smislu
Nekateri iščejo red v svetu kaosa, občutek, da pripadajo nečemu večjemu. Vojska ponudi jasno vlogo in hierarhijo.
- Ideali: domoljubje, čast, zaščita drugih
Mnogi vstopijo iz prepričanja, da bodo branili domovino, šibke ali vrednote, v katere verjamejo.
- Finančna stabilnost ali izhod iz socialne stiske
Za druge je to tudi priložnost za izobrazbo, dohodek, potovanja – včasih zadnja možnost za »pobeg« iz težkega okolja.
- Privlačnost adrenalina, akcije, preizkušanja meja
Nekateri iščejo izzive, fizične in psihične skrajnosti, kjer lahko dokažejo svojo moč ali presežejo samega sebe.

Ambicije profesionalnega vojaka/vojakinje:

- Napredovanje po vojaški lestvici (odstotki, čin, vpliv)
- Vključevanje v specializirane enote (npr. specialne sile, izvidniki)
- Sodelovanje v mednarodnih misijah ali operacijah (NATO, ZN)
- Postati in ostati simbol poguma, zanesljivosti in služenja skupnosti
- Na dolgi rok: umik v civilno življenje z dostojanstvom in ponosom

DIALOG: REKRUT IN VETERAN

REKRUT: Zakaj si sploh šel v vojsko?

VETERAN: Ker sem hotel red v svetu, ki mi ga ni ponujal. In da bi bil nekdo, ki nekaj pomeni – vsaj za trenutek, vsaj na meji.

REKRUT: A nisi imel strahu?

VETERAN: Strah je bil vsak dan. Ampak ukaz je lažji kot odločitev. In želel sem si pripadati – ekipi, ideji, državi, čemurkoli bolj trdnemu od mojih otroških sanj.

REKRUT: In zdaj? Ko si nazaj?

VETERAN: Zdaj bi si želel, da bi nas naučili še, kako se živi po bojišču. Ker znaš ubogati, ne znaš pa več sanjati.

REKRUT: Kaj ti pomeni uniforma?

VETERAN: Včasih je bila oklep. Danes je spomin. Nanj obesim krivdo, ponos, izgubo in edino gotovost: da nisem bil nikoli sam.

REKRUT: In kaj si želiš, da bi jaz vedel?

VETERAN: Da biti vojak pomeni stopiti med ogenj in srce – in se ne ožgati do konca.

Vojna so najbolj sprevržene, neumne, nepotrebne, nehumane oblike 'pogovorov' med državami in narodi. Če ne bi bilo vojakov, jih verjetno ne bi bilo. To je močna etična provokacija, ki odpira več plasti razumevanja vojne.

1. Vojne ne sprožajo vojaki, temveč politiki

Vojaštvo je orodje. Vojake ustvarijo države, ne obratno.

Če ne bi bilo vojakov, bi oblastniki iskali druge načine uveljavljanja moči – z brezpilotniki, umetno inteligenco, plačanci, ekonomskimi sankcijami, ter celo informacijsko vojno.

Problem ni vojak – problem je odločitev za uporabo sile.

2. Odstranitev vojske ne prepreči vojne

Primer: mnoga ljudstva brez vojske (npr. domorodci) so bila žrtev invazij, genocidov in okupacij. Brez vojske niso mogli braniti svojega obstoja.

Pacifizem brez obrambe pogosto pomeni izumrtje. Vojna lahko pride tudi takrat, ko si nanjo nepripravljen.

3. Vojak kot etično bitje

Profesionalni vojaki niso le orodje oblasti, temveč pogosto reflektirajo svoje dejanje, kot vidiš v svoji zbirki *Ubogi vojaki*.

Paradoks vojaka je ta:

»Pripravljen sem umreti za mir, a me pošiljajo v smrt za oblast.«

Zato mnogi veterani postanejo najglasnejši mirovniki.

DEPRESIVNE PESMI PRED VOJNO

1

Vklopite me

Nisem bil rojen za čakanje.
V meni je motor, ki bruha ogenj –
a zdaj mu dajete ključke,
pa ga ne vžgete.
Zakaj sem tukaj, če ne za premik?

Roka mi trepeta brez razloga.
Ponoči poslušam tišino in me je sram.
Uniforma na obešalniku joka,
ker ni zemlje, po kateri bi marširala.

Vklopite me.
Ne za vajo.
Zares.

2

Iz oči v oči z ničem

Ko stopim med ljudi,
ne gledajo mene –
gledajo svoje strahove.
Jaz sem samo projekcija,
karikatura nevarnosti.

Ne vedo, da sem tam,
ker nočem biti žrtev,
ker hočem stati, ko drugi bežijo.
Ampak v njihovih očeh –
sem pošast.

In tako ostajam sam
sredi množice,
kot puška v otroški sobi.

3

Na slepo ponavljanje

Dvigujem se ob petih,
delam sklece kot duh.
Poročila tipkam s prsti,
ki hočejo streljati, ne tipkati.

Vsak dan ista vaja,
isto povelje, isti pozdrav.
Telo se uči, duša pa pozablja,
kaj pomeni biti človek.

Zakaj se treniraš,
če nikoli ne igraš tekme?

4

Naj me zbudijo sirene

Ne želim miru,
če pomeni tole –
da stojim v vrsti za jedilnico,
medtem ko mi srce rjovi po spopadu.

Ne iščem krvi,
iščem pomen.
Povej mi, kdaj bo akcija.
Povej mi, kdaj bo ogenj.
Da bom vedel, da še obstajam.

Naj me zbudijo sirene.
Ne budilka.

5

Vaja za nikamor

Ukaz, vaja, strel.
Ukaz, vaja, tek.
Ukaz, vaja, pozor!
Pozor na kaj?

Treniramo do izčrpanosti,
za sovražnika, ki ne pride.
Za vojno, ki nas noče.
Za dan, ki ga ni na koledarju.

Postajamo fit za praznino.

6

Moj ego, tvoja tarča

Na poligonu ne tekmujem več
z nasprotnikom,
temveč s tovarišem.
Vsak pogled je strel,
vsak rezultat – prazen nič.

Primerjajo nas,
kot konje na tržnici.
In ko zmagam,
čutim sram.
Ker to ni boj.
To je parada ranjenih egov.

7

Zategni pas do duše

Zaradi zmečkanega rokava
ostanem brez prostega dne.
Zaradi zamude treh sekund
ne grem na strelišče.
Ker popolnost pomeni – podreditev.

Vse šteje, razen mene.
Vse sije, razen mene.
S protokoli brusijo moj odpor,
z ukazi rezbarijo moj um.

Ampak jaz čakam.
V sebi, tiho.
Na nekaj, kar res šteje.

8

Brez boja nisem jaz

Ko ni strellov,
me ni.
Sem oklep brez telesa,
sem glas brez namena.

Na ulici me kličejo »gospod«.
Ampak jaz nisem gospod.
Jaz sem izurjen stroj,
smernik, ki kaže tja, kjer gori.

Če ne gori
sem tišina,
ki zveni kot ukaz brez odziva.

9

Pohval ne nosimo v nahrbtnikih

Vsi hočejo mir,
ampak mir se ne zahvali.
Mir ne ploska.
Mir ne priznava pripravljenosti.

V vojni vsaj veš, zakaj si.
V miru pa le veš,
da nisi opažen.
Tudi če si boljši,
bolj zbran, bolj hiter.

In tako hodimo,
nevidni zmagovalci bojev,
ki se nikoli niso začeli.

10

Zvestoba brez ključa

Ne smem ven.
Ne smem reči ne.
Ne smem vprašati – zakaj?
Samo podpisati, slediti, pokimati.

Morda sem robot,
morda še kaj hujšega –
misel brez avtorstva,
v uniformi, ki me je posvojila.

Če pride vojna,
bomo vsaj vedeli,
zakaj smo zaprti v to,
kar zdaj nima izhoda.

OPTIMISTIČNE PESMI PRED VOJNO

11

Stik bo

Ne sprašujem več, zakaj sem tu.
Vsaka vaja je opeka v zidu.
Diham, študiram, opazujem.
Mir je le podlaga za prvi udarec.

Orodje brez cilja?
Ne.
Sem izostrena konica.
Pripravljen.
Ko pride trenutek – grem.

12

Ne rabim razumevanja

Ne iščem aplavza.
Ne razlagam, kaj pomeni biti vojak.
Moje srce utripa v kodah,
ki jih ne razume vsak.

Svet me ne pozna,
pa vendar ščitim njegove sanje.
V meni je tiha moč,
ki se ne baha.
Ko bo čas – bom tam.

13

Dan začne z istim gibanjem

Trening ni kazen,
je brušenje natančnosti.
Vsak gib gradi zanesljivost.
Ko bo šlo zares,
se bo telo odzvalo brez pomisleka.

Moje telo ve več kot glava.
Nisem utrujen, sem oblikovan.
Vsak korak brez boja
je priprava na dan,
ko se nihče več ne bo pretvarjal.

14

Čutim elektriko v zraku

Zrak drhti.
Nebo pošilja signal.
Bliža se dan, ki smo ga vadili.
To ni strah. To je začetek.

Imam vse:
opremo, znanje, misel brez panike.
Ne želim vojne –
ampak ko pride,
bo končno smiselna.

15

Odštevanje

V meni ni nervoze,
samo fokus.
Številke v očeh:
3... 2... 1...

Vaja? Zaključena.
Priprava? Absorbirana.
Zdaj smo ljudje v akciji,
ne papirnati vojaki.

Vse bo drugače.
Končno – resnično.

16

Zaupam svoji ekipi

Ne tekmujemo več.
Zdaj dihamo skupaj.
Ego je bil vaja.
Zdaj smo enota.

Pogledi brez besed,
koraki brez dvoma.
Ko pade ukaz,
ne bo niti sekunde izgube.
Mi smo orožje in rešitev hkrati.

17

Podrobnosti rešujejo življenja

Ne čistim uniforme zase.
Čistim jo, ker bom v njej reševal.
Vsaka zanka, vsaka zadruga
ima pomen.

Red ni kazen.
Je predpogoj varnosti.
Ko se premaknemo,
nismo kaos –
smo načrt v gibanju.

18

Vem, kdo sem

Nisem izgubljen.
Sem tisto, kar sem treniral biti.
V meni je mirna odločnost.
Boja ne potrebujem,
a sem mu pripravljen pogledati v oči.

Identiteta ni darilo.
Je posledica discipline.
Ne rabim potrditev.
Imam cilj.

19

Nevidno delo, prava moč

Nihče nas ne omenja v poročilih.
Ampak mi se pripravljamo.
Ko pride trenutek,
ne bodo vprašali za ime –
bodo iskali rešitev.

Naši treningi so nevidni,
a rezultati bodo konkretni.
Ne potrebujemo priznanj,
ker si jih bomo dali sami –
z uspešnim poslanstvom.

20

Ostajam, ker sem potreben

Pogodba?
Ni veriga – je odločitev.
Sistem ni zapor –
je struktura, ki deluje,
ko vse drugo pade.

Vem, zakaj ostajam.
Vem, kdo računa name.
Ko drugi bežijo,
jaz grem naprej.
Zato sem tukaj.

NAVDIHUJOČE PESMI MED VOJNO

21

Zadnji korak ne bom sam

Hodim po zemlji,
kjer v vsakem trenutku lahko počim.
Šepetam si ukaze,
da bi utišal svoj dih.

Srce utripa preglasno –
tudi to je lahko signal.
A ne ustavljam se.
Če prileti metek, naj me zadene pokončno.

Ne bom se plazil, hodil bom.
Tudi če je zadnji –
ta korak bo moj.

22

Prazna stran v vrsti

Padel je ob meni.
Z obrazom navzdol in imenom, ki še zveni.
Nihče ni rekel nič.
Samo nadaljevali smo.

Tam, kjer je ležal,
je še zrak drugače dihal.
Nič nisem rekel.
Samo tišina je razumela.

Bratje ne rabimo kipov –
samo, da se ne pozabimo.

23

Ne spiš, dokler ne uspe

Oči mi gorijo.
Sonce in dim sta si podobna.
Telo se maje,
a orožje držim še vedno trdno v roki.

Ugriznem v suh kruh.
Spomnim se hrane doma –
in jo pozabim.
Ni časa za nostalgijo, ko šteješ sekunde.

Utrujenost ni izgovor.
Ni razlog.
Je cena.

24

Prav je, kar ni prav

Pogledam dol –
leži, dvigne roke.
Ukaz pravi: streljaj.
Srce pravi: nehaj.

Ne morem ga pogledati v oči.
Zato streljam ob stran.
Poveljujem sebi,
da ostanem človek.

Ampak vem –
jutri morda jaz padem
zaradi tistega milostnega trenutka.

Signal ni dotik

V slušalki slišim tvoj glas,
pa ne vem, ali si res tam.
Signali so polni šuma,
in jaz nisem več človek,
samo frekvenca, ki čaka potrjen prenos.

Vprašanja so vedno ista:
»Ali si v redu?«
»Ali boš kmalu doma?«
Odgovarjam z vojaki v ozadju,
z eksplozijami v mislih.

Hočem reči, da me boli,
da me zebe od znotraj.
Da pogrešam tvojo kožo,
ne pa slike na zaslonu.
Slika gre skozi eter,
resnica pa ne pride za njim.

Tvoj nasmeh mi utripa,
kot moten prenos videa.
Vem, da jokaš,
ko izklopiš stik –
jaz pa nimam več solz,
ker sem jih izgubil med boji.

Ko končava, ostane le tišina.

Vse je mogoče, nič ni napovedano

Zbudiš se in ne veš,
ali te je zbudil veter
ali pok rakete.
Oblačiš se, kot da greš v bitko,
saj danes ni nič drugače kot včeraj.

Vsi gledamo v zrak,
kot bi iz njega padale minute.
Nihče ne vpraša,
kdaj bo začelo.
Ker začetek nikoli ne prihaja – samo pride.

Držiš puško kot otrok odejo.
Ne zaradi napada,
temveč zaradi misli,
da te bo izdala prav ena sekunda,
ko si si upal zamižati.

Ko se smejimo, je to skoraj bogokletno.
Kot da s tem kličemo granato.
Ampak smeh je edino,
kar ne zahteva zaščitne opreme.

In ko noč pogoltne vse,
ležimo brez spanja –
ker najhujše ne pride, ko si buden,
ampak ko si za trenutek človek.

27

Številka 43

Na puški ni prostora za zgodbe.
Ciljam.
Dih ustavim.
Stisnem.

Ne vprašam po imenu.
Ne vidim barve oči.
Ne morem, ne smem, nočem
imeti srca pri tem.

Ko ni več ljudi –
je lažje.

28

Tudi otroci jokajo v rdečem

Skozi razbito okno vidim punčko.
Stoji.
Ne joka.
Samo gleda.

V meni zakriči vse,
kar ni vojaško.
Ampak nimam naloge zanjo.
Imam nalogo drugje.

Ko pride noč,
jo nesem s sabo.
Kot senco, ki me ne zapusti.

29

Ukaz je zame zakon

Ne sprašujem, zakaj.
Sprašujem: kako hitro.
Povem: opravljeno.
In grem naprej.

Če preveč misliš, zgrešiš.
Če preveč čutiš, umreš.
Ukaz je oklep.
Znotraj njega – ostanem živ.

Vse ostalo pride pozneje.
Ali pa nikoli.

30

Ko ne veš več, kdo strelja

Kričanje. Dim. Tla.
Vrisk, ki se pretrga.
Ukaz – proti ukaz.
Streli iz vseh strani.

Ne vem več, kje je sever.
Ne vem, če streljam v nas.
Zaupam – ali blefiram?

Ta trenutek je kaos.
In prav to sem treniral.
Da ostanem, ko vsi drugi izginejo.

OBŽALUJOČE PESMI - V ČASU VOJNE

Hodim naprej, čeprav se bojim

Vsakič, ko dvignem nogo,
se vprašam, ali jo bom še spustil.
Tla pod menoj so premehka
in zrak preveč miren,
kot da me nekaj čaka.

Srce imam v oklepu,
a vsaka noč me sleče in drhtim.
Tudi najboljši vojaki drhtijo v tišini,
ker veš: pogum ni odsotnost strahu,
ampak hoja z njim.

Nikomur ne povem,
da sanjam svojo smrt vsak večer.
Da jo že poznam –
barvo, obliko, način.
Samo datum mi manjka.

In čeprav bom jutri spet prvi na položaju,
bom nocoj znova zadrževal dih,
da me ne zasliši tista senca,
ki vedno pride brez najave.
In vseeno – grem.

Ostal mi je tvoj smeh

Padel si zraven mene,
kot da si padel samo v spanec.
Ampak nisi več dihal.
Zdaj vem, da boj ni zmaga –
če ni koga objeti na koncu.

Na tvoji čeladi je bil prah,
ki si ga vedno brisal.
Rekel si, da moraš izgledati urejeno,
če umreš pred kamero.
Smejal sem se – zdaj me boli, da sem se.

Poskušal sem te dvigniti,
čeprav sem vedel, da je konec.
Ne zaradi upanja –
zaradi spoštovanja.
Ker tvoje telo ni zaslužiło ležati v prahu.

Še vedno slišim tvoj smeh.
Slišim ga med premori streljanja.
Ostane mi, ko vsi utihnejo.
Ko vsi utihnejo,
hodim tiho namesto tebe.

Hodim, ker ne smem pasti

Moje noge niso več moje.
So kovinske sence pod menoj,
ki še korakajo,
čeprav jih ne čutim več.
Ne čutim – samo nadaljujem.

Spal sem na kamnih,
jedel s prsti,
ki se niso nehali tresti.
Veter in dež se menjujeta brez reda,
in vse, kar sem bil,
mi sledi na vsakem koraku.

Nihče ne govori o bolečinah,
a jih vidimo v očeh,
v načinu hoje,
v tresljaju glasu,
ko nekdo reče: »še malo«.

Mi nismo več vojaki.
Smo utripajoči stroji brez zasilnega izklopa.
Edina stvar, ki nas še drži pokonci,
je zavedanje,
da misija še ni rekla: konec.

In ko bom enkrat ležal,
naj bo to zato,
ker je vse izpolnjeno –
ne zato, ker me je telo izdalo pred voljo.

34

Ukaz je jasen, jaz pa ne

Rečejo: streljaj.
Jaz gledam obraz.
Ni groze, ni orožja –
samo strah. Moj ali njegov?

Roka drži puško,
Srce pa zadrži strel.
Ves čas se učimo ubogati.
A nihče nas ni učil, kako preživeti vest.

35

Glas prek žice

Tvoj glas pride v sunkih,
kot oddaljen spomin.
Rečeš: »Pazi nase.«
Ampak ne moreš me objeti.

Besede pridejo do mene, brez tebe v njih.
Vsak molk reže globlje od strellov.
Slišiva se,
a ne doseževa več.

36

Ko vse trepeta

Zbudim se ob šumu,
ki je lahko samo miš.
Ali bomba.
Ali nič.

Korak – in vse se lahko konča.
Korak – mogoče sem samo utrujen.
Živim v svetu,
kjer je negotovost edina stalnica.

37

Ni več obraza

Na daljavo ni oči.
Samo silhueta.
Ciljam v statistiko.
Ne ubijem človeka – izbrišem vnos.

Počasi pozabim,
kako izgleda sram.
Ker je to edini način,
da se ne zlomim pred sabo.

Gledam, ne smem videti

Vidim deklico,
ki sedi na robu ruševine,
z očmi, prevelikimi za njen obraz.
Gleda me, kot da imam odgovor,
jaz pa nimam niti vprašanja več.

Na cesti leži žlica,
zraven stopalo brez čevlja.
V hiši, kjer se je nekdo učil pisati,
so zdaj razdejanje in opekline.
Črke se razblinijo v dim.

Babica me pogleda –
ne sovražno,
ne milo –
samo tako, kot da se sprašuje,
ali sem človek ali senca v uniformi.

Ne streljam.
Ne govorim.
Samo grem mimo,
ker moj ukaz ni, da pomagam,
ampak da se premikam.

Vem, da sem v boju.
Ampak ne vem več,
ali še vedno na pravi strani.
Ne zaradi sovražnika,
temveč zaradi deklice z umazanim licem
in tišine, ki je bila prej dom.

Srce ni iz jekla.
Ves čas se trudim,
da bi bilo.
Ampak vsak otroški jok
me znova razstreli – od znotraj.

Ne razmišljaj, samo deluj

Ukaz pride skozi radio.
Kratek, oster, brez okraskov.
Besede brez vprašaja.
Ton, v katerega ne smeš dvomiti.

Grem.
Nogam ni treba pojasnjevati.
Rokam je dovolj, da držijo.
Očesu ni dovoljen pogled, samo cilj.

Srce bi nekaj reklo –
ampak je izklopljeno,
kot svetilka, ki je premočna za to temo.
Ugasnem ga vsak dan, znova.
Da ne moti poti.

Ne razmišljam.
Ker razmislek pomeni zamudo.
Zamuda pomeni možnost.
Možnost pa ni varna.

Ko sem prvič ustrelil,
sem zadrževal dih zaradi vesti.
Zdaj ga zadržim zaradi fokusa.
Ker misli stanejo.
Čustva pa prepozno pridejo.

Naučil sem se tega jezika:
da ne rečem nič,
da izpolnim vse.
V tem jeziku ni glagola »dvomiti«.

Včasih, pozno ponoči,
ko ne bežijo niti sanje,

vame šepne glas,
ki ni več moj –
ampak tisti, ki sem ga potlačil, da bi preživel.

In tudi takrat ne govorim.
Samo poslušam.
Ker tudi tišine imajo povelje.

40

Jaz ne odločam

Ukaz pride.
Roka izvede.
Vprašanje ostane v srcu.
Tam, od koder ne sme nikoli ven.

Če razmišljam – sem počasnejši.
Če oklevam – nekdo umre.
Zato ne mislim.
Samo držim se navodil.

PESMI POMILOVANJA – PO VOJNI

Ko ni več miru

Zaspim v sobi brez stropa,
čeprav ima moj strop lesteneč.
Vsaka senca je potencialni napad,
vsak šum v cevi – signal za beg.
Telo leži, um se boji.

Ko zaprem oči, ne zaprem ničesar.
Sanje niso beg, so vrnitev.
Ko bruham zjutraj,
ni zaradi hrane,
ampak zaradi prizora, ki se spet in spet ponovi.

Ljudje mi pravijo:
»Saj si doma.«
Ampak moje domove so požgali,
in tile zidovi ne znajo utišati krikov.
Tukaj ni zemlje, po kateri sem hodil,
ampak hodim še vedno – ponoči, bos.

Vem, da sem naredil, kar sem moral.
Vem tudi, da to ne pomaga nič.
Če me že ne morete pozdraviti,
me vsaj nehajte obsojati.

Slogan za generale:

Ukaz traja sekundo. Posledice ostanejo za vse življenje.

Vrnjen, a brez kraja

Vrnili so me v mesto,
kjer so bile nekoč ulice mojih korakov.
Zdaj hodim kot tujec,
v čevljih, ki ne poznajo smeri.

Hiša še stoji.
Miza še ima štiri noge.
Toda pogovori niso več zame –
v njih ni vprašanj, ki bi me zanimala.

Sprašujejo, kako sem.
In jaz rečem: »V redu.«
A v resnici sem v prostoru,
kjer ni več sovražnikov –
in tudi ne prijateljev.

Stvari, ki so me včasih držale pokonci,
so zdaj samo kulise.
Mir je prizorišče brez vloge zame.
Jaz sem bil uporabljen. In nato arhiviran.

Ne iščem časti.
Samo to, da me nekdo pogleda
in vidi človeka, ne statistiko.

Slogan za generale:

Če pošiljate vojake v pekel, jim ob vrnitvi ponudite raj.

43

Tišina me prekine

Ljudje govorijo z menoj,
kot da govorijo s sliko.
Heroj, pravijo.
Jaz pa sedim kot kip, ki znotraj razpada.

Njihova vprašanja so preveč površna,
da bi vanje spravil resnico.
Moj odgovor je tišina –
in tudi ta jih moti.

Nimam zgodbe, ki bi jo delil ob večerji.
Imam samo molk,
ki še vedno kriči znotraj mene.

Slogan:

Ne pozdravljajte nas z medaljami, če se bojite naših resničnih zgodb.

Zakaj ne jaz ?

Pogledam fotografijo –
smo štirje.
Zdaj sem sam.
In ne vem, kako se je to odločilo.

Zakaj sem jaz tisti,
ki mora nositi njihova imena?
Vsaka smrt je izbrisala del mene
in pustila prazen prostor,
kamor ne pride nič več.

Ne sprašujem več.
Nosim.
Krivda ni misel –
je prostor brez izhoda.

Slogan za generale:

Preživetje ni vedno nagrada. Za nas je kazen.

45

Požiram, da pozabim

V kozarcu ni miru,
ampak je tišina – in to mi je dovolj.
V dimu cigarete ni tovarštva,
ampak je zatišje – vsaj za trenutek.

Tablete ne zdravijo,
ampak zamolčijo.
Bolečina se ne odpravi,
samo spremeni barvo.

Vem, da se rušim.
Ampak ruševine mi bolj ustrezajo kot prazna dvorana življenja.

Slogan generalom:

Potrebujemo pomoč, ne iluzijo v vojaški embalaži

Med ljudmi, a nikjer

V trgovini me zmedejo barve.
V pisarni me moti tišina.
V pogovoru me zaboli smeh.
Jaz nisem več del tega sveta.

Ljudje se jezijo zaradi vrste.
Jaz sem stal v vrstah, kjer so delili smrt.
Njihove težave so resnične –
ampak zame so prelahke, da bi jih nosil.

Ne zamerim jim,
ampak ne govorimo več istega jezika.
Zame ni več vloge,
razen tihe navzočnosti.

Slogan generalom:

Vojak ne izgubi mesta na bojišču – izgubi prostor med ljudmi.

47

Tovarištva ni več

Vojna mi je dala brate,
ki jih nisem izbral –
a sem jih ljubil.
Zdaj so ljudje okoli mene prijazni –
a me ne vidijo.

Na civilni strani
je prijateljstvo pogojeno s hobiji,
ne z življenjem in smrtjo.
In jaz nimam več hobijev.

Najbolj sem sam,
ko sem med ljudmi.

Slogan generalom:

Ne pričakujte, da bomo povezani – če ste nas razvezali.

Ko te telo spomni

Včasih me boli duša.
Drugič koleno, ki ga ni več.
Včasih me srbijo prsti –
tisti, ki jih ne morem več premakniti.

Vem, da sem prišel domov.
Ampak ko si vsak dan bolj uničen,
ne hodiš – plaziš se med spomini in bolečinami.

Nikomur ni mar za brazgotine,
ki jih ne vidi.

Slogan generalom:

Vaša vojna se je končala. Moja traja na vsakem koraku.

Sistem brez podpore

Obljubili so zdravljenje,
pripadnost, oskrbo.
Zdaj čakam. Na obrazec. Na podpis. Na klic.
Nisem vojak, sem vloga v predalu.

Vsak dan grem mimo urada,
v katerem me ne poznajo.
A sem jim dal svoje zdravje,
svojo mladost, svoj mir.

In še vedno prosim.
Za stvari, ki sem jih že plačal.

Slogan generalom:

Če nas potrebujete v vojni, nas ne pozabite v miru.

Arhiv preteklosti

Vse, kar sem,
je od včeraj.
Moji pogledi ne zrejo več v prihodnost.
Ne zato, ker ne bi hotel –
ampak ker ni več oči, ki bi vanjo gledale z mano.

Moje misli hodijo po krajih,
kjer je pokalo.
Tudi v tišini iščem strele.
In ko me vprašajo, kaj načrtujem,
ne najdem ničesar za odgovor.

Ne potrebujem urnika.
Potrebujem novo točko v času,
ki ni pogojena s tem, kar sem preživel.

Slogan družbi:

Ne pričakujte prihodnosti od tistih, ki so že pokopali svojo sedanjost.

PESMI ZAHVALE IN UPANJA PO VOJNI

Naučil sem se spati

Noči me še vedno pokličejo,
a zjutraj se zbudim brez krika.
Svetloba ne boli več –
je dokaz, da sem tukaj.

Srce ne rabi več ukazov.
Zdaj bije samo zase.
Vem, kje sem –
in da to ni več bojišče.

Preteklosti ne brišem.
Samo ji ne dam več oblasti.
Zdaj jaz odločam, kaj bom delal.

Slogan politikom:

Ne ustvarjajte spominov, ki jih bo treba prebolevati celo življenje.

Praznina, ki se je naučila govoriti

Praznina ni več luknja –
je prostor, ki ga lahko zapolnim.
Ne čakam več ukazov.
Smisel si napišem sam.

Sem del ulice,
del pogovora,
del nekega tihega načrta.
Sem človek, ne vloga.

Ne grem več v boj.
Zdaj stopam v življenje –
in vsak korak naj bo pogumen.

Slogan politikom:

Naj prihodnost nikoli več ne potrebuje vojne za smisel.

Tišina, ki so jo slišali

Včasih so se me bali.
Zdaj me poslušajo.
Ne zato, ker govorim glasneje –
ampak ker so se naučili slišati tišino.

Ne razlagam vsega.
Samo stojim ob njih.
To mi zadošča –
da spet pripadam.

Jaz nisem le nekdanji vojak.
Sem sosed, sogovorec,
človek s prostorom v svetu.

Slogan politikom:

Heroji ne potrebujejo poklonov. Potrebujejo sogovornike.

Za tiste, ki jih ni

Ne iščem več odgovora.
Zakaj jaz, zakaj ne oni –
ni več vprašanje,
je zaveza.

Vsak moj korak
je njihovo nadaljevanje.
Vsaka gesta –
tih poklon.

Ne nosim več teže.
Nosim zvestobo.
Zanje živim – in zase.

Slogan politikom:

Preživetje naj bo odgovornost, ne kazen.

Voda, ne dim

Nekoč sem pil,
ker nisem znal molčati drugače.
Kaditi sem začel,
da sem lažje pozabil.

Tablete so zakrile robove.
A z njimi tudi poti.
Utrujen sem bil od bega,
ne od življenja.

Potem sem se oglasil.
In nekdo je slišal.
Ne z moraliziranjem,
ampak z bližino.

Nič se ni zgodilo čez noč.
A zdaj ne potrebujem več dima –
imam zrak.

Moj glas ni več ujet.
Zdaj govori –
in to brez strupov.

Slogan politikom:

Ne zakrivajmo bolečine s tabletami – zdravimo jo z ljudmi.

Nova služba: življenje

Na blagajni me niso razumeli.
 V pisarni sem bil preveč tih.
 Na cesti prepočasen.
 A ostal sem.

Nisem iskal milosti.
 Iskal sem namen.
 In našel – v prostovoljstvu,
 v mentorstvu, v učenju otrok.

Nisem več "nekdanji vojak".
 Zdaj sem: učitelj, sosed, sodelavec.
 Imam uniformo znotraj sebe –
 disciplino za mir.

Civilna družba me je sprejela,
 ko sem prenehal skrivati,
 da sem bil ranjen.

Zdaj ne iščem bojišč.
 Zdaj gradim –
 in to je boj, ki ga zmorem.

Slogan politikom:

Naj bodo vrnitve v civilni svet lažje kot odhodi v boj.

57 – Tovarištvo, ki zraste znova

Tovarištvo z bojišča ne pozabiš.
A življenje ti da nove oblike bližine.
Ne s puško, ampak s pogledom,
ne v jarku, ampak za mizo.

Prijateljstva tukaj so mehkejša.
A zato niso manj resnična.
Nekdo me vpraša: »Kako si?«
In počakam –
da ga res zanima.

Nisem več sam.
Zato ker sem začel govoriti.
In ker so me začeli vabiti.

Slogan politikom:

Mir ni samo konec bojev – je začetek sodelovanja.

Moje telo, moj dokaz

Imam protezo,
in z njo hodim naprej.
Ni idealno,
a je zame zmagovito.

Moje brazgotine niso sramota.
So dokaz, da sem preživel.
Da sem živel.

Zdaj me otroci ne sprašujejo,
kaj se je zgodilo.
Vprašajo: »Kaj si se naučil?«
In jim odgovorim: vztrajati.

Slogan politikom:

Ne delajte vojakov, če nimate družbe, ki jih zna objeti, ko pridejo nazaj.

Končno sem v sistemu

Nekoč sem stal v vrstah,
ne za orožje – za obrazec.
Zdaj ne čakam več zaman.
Nekdo tam ve, kdo sem.

Nisem več izgubljen med paragrafi.
Nisem dokument.
Sem obraz, glas, potreba –
in del rešitve.

Podpora ni pomoč.
Je dolžnost države.
In zdaj je tukaj.

Slogan politikom:

Heroji izginejo iz naslovnice. A prava država jih šele takrat začne poslušati.

Pišem si prihodnost

Spomini me ne zapustijo.
A zdaj niso več verige –
so zgodbe,
ki jih znam prenesti v prihodnost.

Nisem ujet v preteklosti.
Naučil sem se načrtovati.
Danes je dovolj.
Jutri bo mogoče več.

Prihodnost ni sovražnik.
Je nova misija –
in vanjo grem prostovoljno.

Slogan politikom:

Prihodnost se gradi z vizijo – ne z orožjem.

EPSKI PESNITVI

Ko me vojna poljubi kot ljubimec

1

Jaz sem njena – že od prvega vdiha,
ko me je z vonjem olja in znoja
prebudila kot ljubimec,
ki zna ugrizniti mehko, a globoko.

2

Vojna mi ne reče »pridi«,
le šepne: »Brez mene nisi nič.«
In kot vsaka ljubezen,
se začne z obljubo večnosti.

3

Strela ni bolj zvesta nebu
kot sem jaz njej –
ki me obleče v jeklo
in razgali v duši.

4

Ko marširam, ne hodim –
plavam po njeni strugi,
kot reka, ki že ve,
da bo nekoč poplavela svoje bregove.

5

Njena bližina je ogenj.
A ne kuri, da greje,
temveč da očisti
tisto, kar ni jekleno.

6

V uniformi sem kraljica.
A kraljestvo je brez krone,
le blato in ukazi,
ki se ne vprašajo po srcu.

7

Vojna je moj plesalec.
Drži me trdno in vodi.
In čeprav si želim, da spusti,
mu vedno znova podam roko.

8

Mnoge ljubimke imajo rdečo šminko.
Jaz imam kri.
In čelado, kjer skrivam
vse svoje najtišje molitve.

9

Na bojišču sem le jaz in ona.
Sovražniki so obrazi,
v katere ne pogledam –
kot ženske, ki bežijo od ogledal.

10

Vsak strel je poljub.
Krut, natančen, vdan.
In ko pritisnem petelina,
je to »da« brez povratka.

11

A ljubezen, ki kriči,
se sčasoma začne jokati.
Tudi vojna zna prositi,
da je neham ljubiti.

12

V rosi jutranjih premikov
slišim hlipanje,
ne od ranjenih –
od nje, ki me ne zmore več nositi.

13

Zakaj ostajam?
Ker kot vsaka ljubljena pošast

me hrani s smislom –
dokler mi ne vzame vsega.

14

Včasih se nasloni name.
»Nisi sama,« pravi.
A vem, da laže –
ona ni nič drugega kot praznina z obrazom.

15

Imela sem roke za pestovanje.
Zdaj pestujem orožje.
In mislim, da bo iz mene kdaj zrasla drevo.
Ampak rastem le v senco.

16

Vojna je ljubosumna.
Ne pusti, da ljubim kogarkoli drugega.
In tisti, ki me čakajo,
počasi nehajo čakati.

17

Vsako jutro se zbudim sredi nje.
Ne diši več po moči,
le še po izgubi.
In vendar je nočem zapustiti.

18

Ker če odidem,
kdo sem potem?
Ženska brez ljubimca,
ki je bil pekel – a vsaj moj.

19

Zato jo kličejo prekletstvo.
Ker pride kot ljubezen,
ostane kot zasvojenost
in odide kot pogreb.

20

A jaz še vedno stojim.
V pepelu vseh laži,
pripravljena znova,
če me še kdaj poljubi.

Epilog:

Naj se vojne nikoli več ne začnejo, ker vsaka vzame tisto, kar obljublja.

Zadnja šala pred mino

1

Tri imena, ki jih ne napišem več v beležko.
Ker zdaj so vklesana.
V kamen.
V mene.

2

Mina je izbrala najlepši dan.
Modro nebo.
Topel veter.
Popoln dan za umiranje.

3

Vozili smo se kot vedno –
Jaz zadaj, levo.
Zoran kot sovoznik,
Miha zadaj na desni, Andraž za volanom.

4

Tri sekunde pred...
je Andraž rekel:
»Ko pridemo nazaj, bom spet pekel palačinke.«
»Z marmelado.«

5

Pod vozilom nekaj počí.
Oglušujoč blisk in avto se prevrača.
S čelado trčim v nekoga.
Okrog mene le še ogenj, zemlja in kriki in tišina

6

Ko sem se zbudil v bolnici,
so mi rekli: »Ti si preživel.«

Ampak samo tisti del,
ki zna le še ležati in molčati.

7

Doma so me čakali trije naslovi.
Trije kavči.
Tri vprašanja,
ki se začnejo z »Kaj je rekel, preden...?«

8

Najprej Zoranova mama.
»Je bil pogumen?«
Rekel sem: »Ko je padel,
se je zemlja pod njim postrojila v čast.

9

»Je koga pogrešal?«
»Vas. Vsak večer.
Iz kruhove skorje je oblikoval vaš obraz.
In ga skrivaj gledal, preden je zaspal.«

10

Miho so želeli slišati smejati.
»Je bil še vedno šaljivec?«
»Do zadnje sekunde.
Rekel je: 'Če umrem, hočem da me nosi Jože. Ima najmočnejši hrbet.'«

11

Miho so pokopali z rožo iz tistega hriba.
Jaz sem jo našel.
Zvončnica z modrim robom.
Kot njegov šal.

12

Z Andražem je bilo najtežje.
Bil je vodja.
Pisal je dnevnik.
Zadnji zapis: »Ne vem, kdo smo brez drug drugega.«

13

Njegov oče je bil tih.

Rekel sem:

»Vaš sin je bil smerokaz.

Tudi ko je umolknil, smo hodili v njegovi smeri.«

14

Potem so začeli spraševati po detajlih.

»Kaj je jedel dan prej?«

»Rižoto. Rekel je: 'Ni slaba, ampak od mame je boljša.'«

Vsi so se zasmeli.

15

»Je kdaj jokal?«

»V nočni straži.

Rekel je, da se ne boji smrti,

samo tega, da ne bo povedal še enkrat 'rad vas imam'.«

16

V meni je vsaka beseda gorela.

Bil sem igralec, pisatelj, zdravnik.

Zalival sem grobove z nežnostjo,

ki je skrivala krvave slike.

17

Včasih sem si želel povedati resnico:

»Zoranov obraz je izginil.«

Ampak sem raje rekel:

»Zadnji trenutek je zaprl oči kot pred poljubom.«

18

»So trpeli?«

»Ne. Hitro je šlo.

Bili so svetloba, ki ni imela časa utripati.«

Nisem bil dober lažnivec, a bil sem dober prijatelj.

19

Za vsakega sem izbral pesem.

Zoran: »Danes je nov dan.«

Miha: »Ko greš, ne pozabi se smejati.«

Andraž: tišina – on bi tako želel.

20

Na koncu sem sebi rekel:

»Ti si zdaj arhiv.«

Edini, ki še živi,

in nosi tri sonca, ki nikoli ne zaidejo.

21

Vsako jutro naredim tri sklece z imeni.

Vsak torek napišem po en spomin.

Vsako noč poslušam, če še pridejo v sanje.

Zoran najraje pride prvi.

22

Miha vedno pride zaspan.

Reče: »A si že povedal tisto šalo o poročniku?«

In potem se smejeva,

dokler ne zvoni budilka.

23

Andraž molči.

Ampak mi vrže zemljevid.

Na njem je pot,

ki vodi stran od vojne.

24

Ko domačini sprašujejo:

»Zakaj si ti preživel?«

Vedno rečem:

»Ker še nisem napisal zadnjega stavka.«

25

Moja naloga je pripoved.

Ni več mina.

Zdaj je vsak stavek tiha eksplozija –

ki zdravi, ne rani.

26

Nihče ne želi prave resnice.
Le resnico, ki lahko diha.
Jaz sem kisik.
V svetu, ki jih je ostal brez zraka.

27

Vsako pismo napišem z mislijo:
»Kako bi ga oni začeli?«
Zoran bi rekel: »Najprej en vic.«
Miha: »Malo preveč oklepajev.«
Andraž: »Brez nasladnosti.«

28

Vse, kar delam,
počnem s tremi sencami.
Ne prosim za odpuščanje.
Prosim za spomin.

29

In če me kdo vpraša:
»Ali si jih rešil?«
Bom rekel:
»Da. Pred pozabo.«

30

In če me kdaj sprejmejo k sebi,
v tisto tiho sobo,
jim bom rekel:
»Nisem povedal vsega. A sem rešil, kar ste imeli najraje.«

Epilog

*Zdaj živim kot tihi arhiv treh življenj, ki so se končala pred mojimi očmi.
Ne prosim za mir – le za prostor, kjer me bo molk nehal boleti.*

MOTIVACIJSKI GOVORI

Govor vojaškega poveljstva tankovski brigadi pred odločilnim napadom

Ali vemo, kaj pomeni odločnost, ko oklepi zarohnijo skozi meglo? Ali razumemo, da naše jeklo ni nič brez naših src? Kdo smo, če ne tisti, ki vozijo naprej, tudi ko zemlja drhti in nebo molči?

Danes, vojaki 3. tankovske brigade, vas ne pošiljam v napad – vabim vas, da postanete zgodovina. Ne zaradi slave, ne zaradi besed v učbenikih, temveč zato, ker smo dosegli točko, kjer se ne borimo le za ukaze, ampak za svoje tovariše, svoje domove in za to, kar nas je izklesalo v vojake.

Vsaka gosenica vašega tanka je več kot mehanska moč – je nadaljevanje vaše volje. Poveljnik major Gregorčič, ki je sam načrtoval ta preboj, verjame v vašo usklajenost bolj kot v debelino oklepa. Njegov načrt temelji na vas, ne na kartah. Zaupal vam je največje orožje te vojske – odgovornost.

Ne glejte danes le skozi periskop. Glejte skozi srce. To, kar boste naredili v naslednjih urah, bo odmevalo dlje od pokanja granat. Ne bomo samo premagali nasprotnika – pokazali bomo, kaj pomeni človeška odločnost, ko se ujame z močjo stroja.

Pojdite z vedenjem, da vas spremljamo s ponosom. Vsaka odločitev naj bo vaša čast. Vsaka zmaga naj bo skupna. Skupaj prelomimo to fronto.

Apel: *Ne vozite zgolj tankov – vozite vero, da človeškost ostaja nepremagljiva, tudi pod jeklom.*

Govor vojaškega poveljstva letalskim enotam pred bombardiranjem tovarne razstreliva

Ali je mogoče z višine videti več kot le tarčo? Ali lahko v vsakem manevru ostane človek?

Piloti 9. letalskega polka, danes ponoči boste izvedli nalogo, ki bo v zapisih vojne opisana kot strateško ključna. Naša tarča je tovarna razstreliva v srcu sovražnikove industrijske moči. A vi ne letite proti zgradbi. Letite proti prostoru, kjer so okna, skozi katera je kdo morda nekoč gledal nebo, kot ga gledate vi. Proti mestu, ki ima utrip, četudi je na seznamu za uničenje.

Letenje ni le obvladovanje višine. Je tudi obvladovanje pogleda na svet. V kabini vašega letala ni prostora za maščevanje, za slepo silo. Je pa prostor za odločnost, za zbranost – in predvsem za čast.

Poveljujete svojim strojem, a ne pozabite: stroj nima morale. Stroj ne pozna dvoma. Vi pa ga morate. Dvom je tisto, kar loči odgovornega vojaka od uničevalca. In le odgovorni vojaki se vrnejo domov z glavo pokonci – tudi takrat, ko nosijo težo tistega, kar so storili.

Vse je natančno izračunano: poti, hitrosti, višine. A ne pozabimo: matematika ne pozna človeškega glasu. Vi pa ga poznate. In naj vas vodi. Če je v vas še tisti del, ki vidi več kot le točko na ekranu, potem ste naši piloti – potem ste naši ljudje.

Zato nocoj ne letite samo v imenu ukaza. Letite v ime človečnosti, ki si zasluži, da preživi tudi v vojni. Vrača se tisti, ki zna leteti – a ostane tisti, ki zna razločevati.

Apel: *Letite kot častni, ne kot brezvestni.*

Govor poveljnika bataljona pred zelo nevarnim napadom sovražnika

Kdo smo brez poguma, ko se približuje tema? In kaj nam ostane, če se umaknemo, ne da bi poskusili? Vsaka ura ima svojo težo – in ta prihajajoča bo težja od mnogih pred njo.

Borci 7. bataljona, vi niste tukaj po naključju. Ste jedro tega, kar ta vojska zmore, ko se vse zdi nemogoče. Ne prihajate s praznimi rokami – prihajate z izurjenostjo, zavezništvom in odločnostjo, ki se je klesala skozi leta vadbe, znoja in žuljev. Ko pridejo prvi streli, boste vi že tam. Ne boste bežali pred bitko – vi boste tista sila, zaradi katere sovražnik obupa.

Kapetan Luka Hren ne bo čakal v ozadju. On gre z vami. Ne zato, ker mora – temveč zato, ker verjame v vas. Njegova prisotnost med vami ni strategija, je prisega. In ta prisega naj danes postane vaša moč. Ker ta napad ni samo vojaško dejanje. Je trenutek, ko se vsak posameznik v tem bataljonu odloči, da bo več kot vojak. Da bo hrbtenica celote, ki se ne zlomi.

Morda vas bo strah. To je v redu. Samo tisti, ki čutijo strah, lahko premagajo resnično nevarnost. A ne dovolite, da bi vas strah zadrževal. Naj vas potisne naprej, naj vas izostri. Med vami ni anonimnih – vsak korak, ki ga naredite, ima svoj glas, svoj pomen.

Ko se bo začelo, se ne boste bojevali samo za zemljevid ali ukaz. Bojevali se boste za to, da ostanete zvesti drug drugemu, in zase. In čeprav bo noč morda gosta, bomo mi svetloba, ki jo prebije.

Zato zavežite škornje, preverite opremo, pogledajte v oči soborcem in pojdite. Ne kot številke, ampak kot ljudje, ki razumejo težo naloge – in so se je pripravljene lotiti.

Apel: *Ne zmagajte le bitke – zmagajte spoštovanje prihodnjih generacij, ki bodo verjele, da pogum še obstaja.*

Govor ministra diplomatom v tujih državah, ki se pripravljajo na vojno

Ali vemo, kaj pomeni preprečiti vojno, še preden se začne? Ali res razumemo, da je vsak izstreljen naboj dokaz političnega neuspeha? Kdo drug ima to moč, če ne vi – tisti, ki sedite ob pogajalskih mizah in držite v rokah pero, ki lahko zapiše mir?

Cenjeni diplomati, danes vas ne prosimo še za eno izjavo za medije. Ne prosimo vas za protokolarni nastop ali simbolno gesto. Danes vas prosimo za dejanja – za odločenost, da svet obvarujete pred tem, kar zgodovina vedno znova obžaluje: odločitvijo, da probleme rešujemo s puškami, namesto z argumenti.

Vsak dan, ki ga iztrgate iz krempljev vojne, je dan, ko otrok ne bo jokal v kleti. Dan, ko mati ne bo pokopavala sina. In dan, ko diplomacija dokaže, da ni le navidezna pregrada pred kaosom, temveč obrambni zid človečnosti. Preden orožje govori, naj vaši jeziki razorožijo strah.

Vaša odgovornost je težka, a tudi sveta. Imate moč, da odložite vžigalico, preden pade v sod smodnika. Ste prvi in zadnji filter pred sovražnostjo, ki se zažre v tkivo narodov. Ste čuvarji miru – in ta čast vas zavezuje bolj kot vsak ukaz, ki bo morda prišel z vrha.

Vem, da ni lahko. Vem, da bodo nekateri morda rekli, da iščete bližnjice, da oklevate, da ne razumete realnosti. A realnost vojne ni herojstvo – je prah, kri in žalovanje. Resnica diplomacije je potrpežljivost, vztrajnost in modrost. In samo z njimi lahko dosežemo več kot s katerimkoli tankom ali brezpilotnim letalom.

Zato ne obupajte. Vsak podpis, vsak klic, vsaka ura pogajanj ima lahko moč rešitve. Ne bojte se biti nepriljubljeni, če rešujete življenja. Ne bojte se počasnosti, če pomeni preprečitev uničenja. In ne bojte se govoriti, tudi ko vsi drugi kričijo.

Apel: *Pogajanja niso šibkost – so najvišja oblika poguma. Naj orožje ostane pri rjavenju, medtem ko besede rešujejo prihodnost.*

Govor na pogrebu admirala v pokoju

Ali lahko kdo res razume morje, ki ga je plul stotisoč dni? Kdo lahko meri tišino ob obalah, kjer so njegove ladje sidrale brez hrupa, a z neizmerno težo odgovornosti? In kdo bo zdaj, ko nas je zapustil, prevzel krmilo v njegovem imenu?

Spoštovani admiral Jože Žebovec – danes ni pred nami le uniforma, ne govori le čin, temveč zgodovina, ki je dihala s človekom. Z vami smo izgubili več kot mornariškega poveljnika. Izgubili smo tistega, ki je znal krmariti tudi, ko ni bilo zvezd. Tistega, ki ni ukazoval z glasnostjo, ampak z zgledom. Tistega, ki je razumel, da na ladji ni prostora za ego, ker vsak potop odnese vse – poveljnika in mornarje.

Spominjamo se vas, ko ste z mladimi kadeti delili izkušnje, ne da bi ob tem izgubljali dostojanstva. Spominjamo se vaše tišine pred odločilnimi manevri – in vaše besede, ko je bila najbolj potrebna. Admirala, ki ni govoril o časti, ampak je hodil z njo, s korakom, ki je bil vedno enakomeren – tudi v nevihtah in bojih.

Vaše življenje je bilo karta poguma, kompas odločnosti in smerna vrvica za generacije, ki bodo šele prijele za krmilo. V vašem delovanju ni bilo površnosti, temveč globina – kot pri pravem mornarju, ki ne ocenjuje po valovih, ampak po toku. Včasih ste rekli: "Ladja je najmočnejša, ko v njo verjame posadka." Danes vam, dragi admiral, vračamo to zvestobo – mi verjamemo v vas, ker ste nas vodili, ko bi drugi čakali.

Danes vas ne pokopljemo – danes vas sidramo v spomin naroda. Ne kot relikvijo, temveč kot svetilnik. Takih vodij ne pozabimo. Takih mož ne zamenjamo. Taki ostanejo tudi, ko zadnji val prekrije njihovo barko.

Apel: *Ne pozabimo, da so pravi voditelji tihi, dokler je treba kričati. In ko odidejo, naj njihova pot ne postane prazna, temveč klic k dostojanstvu vseh, ki še plujemo.*

Govor na pogrebu vojakinje, ki je padla na tajni misiji

Kaj, če bi živela še eno minuto? Kaj, če bi ji kdo rekel, kako pogumna je bila, še preden je odšla? Kaj, če bi svet vsaj za trenutek zmogel razumeti, da resnični heroji ne nosijo medalj, temveč brazgotine, ki jih ne pokažejo nikomur?

Danes se poslavljamo od stotnice Tanje Drolc – vojakinje z jasnim pogledom, tihim korakom in odločnostjo, ki ni potrebovala aplavza. Padla je na misiji, o kateri ne bomo nikoli govorili v številkah ali koordinatah. Njena pot je ostala zaupna, ker je bila zaupanja vredna. Njena zgodba ne bo nikoli zapisana v javne arhive – a v nas bo ostala kot dokaz, da najbolj odločilna dejanja pogosto potekajo v tišini.

Stotnica Drolc ni iskala svetlobe reflektorjev. Bila je senca, ki se je premikala za pravico. Bila je glas v slušalki, ko so drugi molčali. Bila je tista, ki je razumela, da domovina ni prostor, ampak odnos – do soljudi, do naloge, do resnice.

Ko smo ji zaupali nalogo, smo vedeli, da se bo vrnila – čeprav ne nujno fizično. In danes, tukaj, sredi naše žalosti, vemo, da se je vrnila. V vsakem dekletu, ki si drzne biti odločno. V vsakem vojaku, ki si upa dvomiti, a vseeno sledi nalogi. V vsakem staršu, ki pove svojemu otroku: »Tudi ženske znajo biti tihe, močne in pomembne.«

Ne bomo govorili o podrobnostih, ker bi s tem izdali njeno tišino. A bomo govorili o spoštovanju, ker brez nje tudi mi ne bi razumeli, kaj pomeni čast.

Vsak 1. november bomo prižgali svečko v njen spomin. Ne zato, ker bi vedeli, kje je padla – ampak zato, ker vemo, zakaj je vstala, ko je bilo treba iti.

Apel: *Junakinj ne zapišemo v učbenike, temveč v tišino. A njihova tišina je glasnejša od vsakega povelja. Poskrbimo, da ne ostane preslišana.*

Govor na otvoritvi razstave slik rož in živali – umetnika majorja

Kaj, če je vsak cvet le drugačen spomin na ranjen obraz? Kaj, če čopič prenese več kot top? Kaj, če barve niso bežanje pred preteklostjo, temveč vrnitev v prihodnost?

Spoštovani gostje, danes ne odpiramo le razstave. Odpiramo srce človeka, ki je nekoč stal v prahu vojaških čevljev, danes pa stoji med predeli tišine, ranljivosti in poguma. Major Žan Marolt ni zamenjal orožja za čopič – le zamenjal je namen iste roke.

Njegove slike niso dekoracije, so izjave. Rože na njegovih platnih rastejo iz tal, ki so jih nekoč prekopale eksplozije. Živali gledajo naravnost v oči, brez strahu – ker so preživele. In z njimi je preživel tudi avtor. Vsaka črta na platnu je zarezana spoved. Vsaka barva – sprava.

Ko vojak nariše tigra, ne riše moči. Riše spoštovanje do življenja, ki zna biti divje, a tudi ranljivo. Ko nariše mak, ne misli na romantiko, temveč na padle. Ko nariše ptico, nariše upanje – da se vse, kar je nekoč letelo prenizko, znova dvigne.

Major Marolt nas danes ne uči umetnosti – uči nas človeškosti. Sporoča nam, da vojak ni definiran z misijo, temveč z načinom, kako se po njej pobere. V tišini čopiča, v vonju barve, v drhtenju linije. To ni razstava. To je razorožitev.

Apel: *Kultura ni hobi vojaka – je njegova druga uniforma. Naj bo spoštovana z isto resnostjo kot prva.*

Govor ob 30. obletnici delovanja vojaškega orkestra

Kaj, če boben zveni bolj kot top? Kaj, če marširamo zaradi glasbe, ne ukazov?

Dragi člani Vojaškega orkestra 12. brigade, danes stojimo pred vami ne z orožjem, temveč z odprtim srcem. Trideset let – to ni le številka, to je dolžina melodije, ki se ni nikoli prekinila. Z vsakim taktom ste pisali zgodbo človečnosti v najtežjih trenutkih.

Vaši instrumenti so spremljali parade, pogrebe, sprejeme, tihe minute in bučne proslave. Toda tisto, kar je ostalo med vrsticami partiture, je bilo veliko več kot zvok – bilo je vezivo identitete, miru in dostojanstva.

Ko boben udari, ne pomeni vedno začetka napada. V vaših rokah pomeni začetek ritma, ki povezuje. Ko trobenta zazveni, ni signal za napad, temveč spomin, da nas združuje nekaj višjega. In ko se piščal oglasi, tudi veter obstane za trenutek.

Hvala vam, ker ste s svojo glasbo gradili mostove med generali in vojaki, med civilisti in uniformami, med preteklostjo in prihodnostjo.

Nadaljujte z igranjem. Naj vas vsak ton znova spomni, da tudi v najtemnejših trenutkih vojske lahko zveni upanje.

Apel: *Glasba naj ostane najglasnejše orožje v uniformi.*

PISMA, ZAGOVORI, NAPISI

Pismo staršem padlega vojaka Mihe Novaka

Spoštovana starša Mihe Novaka,

z najglobljo žalostjo vas obveščamo, da je vaš sin, vojak Miha Novak, pripadnik 7. motorizirane brigade, izgubil življenje v boju za zavzetje strateško pomembnega objekta. Miha je padel v opravljanju naloge, ki je bila ključna za zaščito svojih soborcev in dosego ciljev naše enote.

Vaš sin je bil med soborci cenjen zaradi svoje srčnosti, poguma in predanosti. Bil je eden tistih, ki ni dvomil v pomen svojega poslanstva in je vedno nosil uniformo z zavedanjem odgovornosti, ki jo ta prinaša.

Njegov pogum bo ostal z nami. Mi pa bomo ohranili spomin na Miho z globokim spoštovanjem. Iskreno sožalje.

Z vojaškim spoštovanjem,
Poveljstvo 7. motorizirane brigade

Pismo možu in hčerki padle vojakinje Metke Cekin

Dragi Marko in mala Liza,

z neizmerno bolečino vama sporočamo, da je Metka Cekin, pripadnica 3. logistične brigade, padla v boju pri zavzetju pomembnega logističnega objekta. Vaša žena in mamica je pokazala izjemno pogum in predanost ter do zadnjega trenutka skrbela za varnost svojih soborcev.

Metka je bila neustrašna, odločna in sočutna – vrednote, ki jih je delila z vami in s svojo vojaško enoto. Njeno srce je bilo veliko, in v njem sta imela vidva najpomembnejše mesto.

V teh težkih trenutkih vam izražamo najgloblje sožalje in ostajamo vam na voljo za vse, kar boste potrebovali.

S spoštovanjem in toplino,
Poveljstvo 3. logistične brigade

Pismo zaročenki padlega vojaka Stojana Kmeta

Draga Anja,

z neizmerno žalostjo ti sporočamo, da je tvoj zaročenec, vojak Stojan Kmet, padel v boju kot pripadnik 5. gorske brigade med operacijo za zavzetje strateškega položaja. V zadnjih trenutkih je izkazal nesebično pogum in odločnost, ki sta ga vedno krasila.

Stojan je pogosto govoril o tvoji podpori kot svojem najmočnejšem zavezniku. Tvoja ljubezen mu je bila vir moči, tudi v najtežjih trenutkih. V njegovem nahrbtniku smo našli tvoje pismo – obrabljeno, a skrbno shranjeno.

Izražamo ti globoko sožalje in hvaležnost za tvojo moč. Če boš kadarkoli želela spregovoriti, bomo tu.

V spoštovanju in bolečini,
Poveljstvo 5. gorske brigade

Pismo materi samohranilki padlega vojaka Naceta Berona

Spoštovana gospa Beron,

z najglobljam spoštovanjem in žalostjo vam sporočamo, da je vaš sin, vojak Nace Beron, pripadnik 4. pehotne enote, izgubil življenje v boju za zavzetje izjemno pomembnega objekta na fronti. Njegova naloga je bila ključnega pomena in vaš sin jo je opravil z izjemno hrabrostjo in predanostjo.

Vaša ljubezen in način, kako ste ga vzgajali, sta bila ves čas njegova notranja moč. Pogosto je govoril o vas – z občudovanjem in ponosom. Rekel je, da ste mu dali vrednote, zaradi katerih se ni nikdar ustrašil pokončne drže.

V teh bolečih trenutkih vam izrekamo najgloblja sožalja in vam zagotavljamo, da bo spomin na Naceta ostal živ med njegovimi soborci in poveljstvom.

S hvaležnostjo in spoštovanjem,
Poveljstvo 4. pehotne enote

Pismo za napredovanje navadnega vojaka Kreša Malija

Spoštovani vojak Krešo Mali,

z veseljem Vas obveščamo, da ste zaradi izjemne sposobnosti orientacije na terenu, ki ste jo izkazali med zadnjimi vajami in operativnimi nalogami, izredno napredovali v čin desetnika.

Vaša odločnost, zanesljivost in samoiniciativno ukrepanje v zapletenih situacijah predstavljajo zgled profesionalnosti, ki si ga Slovenska vojska prizadeva krepiti.

Iskreno Vam čestitamo in Vam želimo uspešno opravljanje nalog na novi dolžnosti.

S spoštovanjem,

Poveljstvo Slovenske vojske

Pismo o degradaciji generala Slava Bednarja

Spoštovani gospod Slavo Bednar,

obveščamo Vas, da je bila na podlagi notranje revizije in ocen sodelujočih zavezniških sil o Vašem vodenju mednarodnih vojaških vaj sprejeta odločitev o degradaciji iz čina generalmajorja v čin polkovnik.

Razlog za navedeno ukrepanje je ugotovljeno pomanjkanje pravočasnega ukrepanja in neusklajeno vodenje med ključnimi fazami vaje, kar je vplivalo na celoten potek operativnega dela.

Zahvaljujemo se Vam za vse preteklo sodelovanje in izražamo pričakovanje, da boste tudi v novi vlogi ravnali v skladu z najvišjimi standardi vojaške discipline.

Vojaški svet Republike Slovenije

Vabilo mladim inženirjem elektrotehnike k zaposlitvi

Spoštovani in spoštovane,

Slovenska vojska vabi mlade inženirje elektrotehnike, da se pridružijo naši ekipi na področju upravljanja dronov in sistemov za elektronsko motenje izstrelkov.

Delovno mesto nudi visoko stopnjo strokovnega izziva, napredne tehnologije, redno usposabljanje in možnost osebne ter poklicne rasti.

Če vas zanima sodobna obrambna tehnologija in varnostni sistemi prihodnosti, Vas vabimo k prijavi.

Kadrovska služba Slovenske vojske

Pismo za prekinitev pogodbe zaradi zadeve KRIPTA

Spoštovana vojak¹ Kampelj Janez in višja vodnica Belka Petra,

na podlagi zaključene notranje preiskave v zadevi KRIPTA Vas obveščamo, da je Vojaško vodstvo kasarne sprejelo odločitev o prekinitvi pogodbe o sodelovanju z obema.

S tem dnem se prekine tudi status redne zaposlitve znotraj struktur Slovenske vojske.

Vse nadaljnje informacije in postopki Vam bodo posredovani prek pristojne pravne službe.

S spoštovanjem,

Poveljnik kasarne "Triglav"

Zagovor predsednice države ob napadu z dronom na stanovanjski blok

ZA:

Kot predsednica države sem dolžna varovati nacionalno varnost in življenje naših državljanov. Poveljnik sovražnih enot je bil ključen akter pri organizaciji napadov, ki so že povzročili izgube na naši strani in grozili z nadaljnjimi žrtvami. Ukrep je temeljil na strateških podatkih, ki so kazali, da se poveljnik nahaja v objektu brez večje civilne prisotnosti. Napad z dronom je bil izbran kot natančna metoda z najmanjšo možno stopnjo tveganja za civiliste. Vsaka vojna odločitev nosi težo posledic, a odgovornost voditelja je, da prepreči še večje trpljenje.

PROTI:

Spoznanje o smrti civilistov, predvsem otrok, me pretresa kot človeka in kot voditeljico. Ne morem in ne bom opravičevala bolečine svojcev. Ta dogodek nas opominja, da tehnologija ne izključuje tragedije. Pod mojo odgovornostjo bodo sproženi postopki za pregled obveščevalnih podatkov, operativnih postopkov in sprejetih odločitev. Sprejemam politično in moralno odgovornost in pozivam k neodvisni preiskavi.

Končno poročilo predsednice države

Po temeljitnem pregledu vseh dejstev, argumentov za in proti ter ob polnem zavedanju posledic napada sem kot predsednica države dolžna izraziti globoko obžalovanje zaradi izgube nedolžnih življenj. Hkrati pa ostajam prepričana, da je bil strateški namen operacije usmerjen v preprečevanje širšega nasilja in zaščito državljanov. Dogodek bo služil kot temelj za vzpostavitev neodvisnega nadzornega telesa, dodatnih varovalk ter etičnih svetovanj v vseh bodočih operacijah. Država mora hkrati braniti svojo varnost...

Zagovor obrambnega ministra ob napadu z dronom na stanovanjski blok

ZA:

Vloga obrambnega ministra zahteva ukrepanje, kadar je ogrožena varnost države. Poveljnik sovražnih sil je bil označen kot neposredna grožnja, odgovoren za več napadov. Operacija z dronom je bila rezultat usklajenega delovanja obveščevalnih in vojaških struktur. Gre za vojni ukrep v skladu z mednarodnim pravom, kjer napad na legitimno vojaško tarčo ni nezakonit. Sprejeli smo odločitev v stanju nujnosti, da preprečimo nove smrti na naši strani.

PROTI:

Smrti civilistov, še posebej otrok, predstavljajo tragično in bolečo posledico. V prihodnje bomo okrepili postopke preverjanja lokacij in okoliščin, v katerih se nahajajo cilji. Tehnološka natančnost ni absolutna, a naša odgovornost je, da se čim bolj približamo etični popolnosti. Predlagal bom ustanovitev neodvisnega nadzornega sveta za operacije z droni.

Končno poročilo obrambnega ministra

Z razumevanjem težkih odločitev, ki jih terja obramba države, priznavam, da je bil ukrep izveden z zavedanjem nujnosti, vendar ne brez posledic. Vojna se ne meri le v zmagah, temveč tudi v sočutju. V prihodnje bodo vsi postopki ocenjevanja tarč nadgrajeni z etičnimi protokoli, povečano transparentnostjo in večfaznim preverjanjem civilne prisotnosti. Naša obramba bo temeljila na odločnosti in odgovornosti – ne le pred zakonom, ampak pred zgodovino in ljudmi.

Zagovor načelnika vojaškega štaba ob napadu z dronom na stanovanjski blok

ZA:

Kot načelnik štaba sem dolžan zaščititi življenja naših vojakov in civilnega prebivalstva. Sovražni poveljnik je bil strateška tarča z neposredno povezavo do načrtovanega množičnega napada. Na voljo smo imeli podatke, ki so kazali, da se poveljnik nahaja sam ali znotraj omejenega števila oseb. Naš namen ni bil ubiti civiliste, temveč preprečiti prihodnje množične smrti.

PROTI:

Izvedba napada ni potekala po popolnih informacijah. Čeprav so bila tveganja ocenjena kot nizka, so bila podcenjena. Izguba nedolžnih življenj je nesprejemljiva. Osebnostno sem prizadet. V vojski bomo uvedli strožje protokole in posvetovalne postopke pri izbiri tarč.

Končno poročilo načelnika vojaškega štaba

Kot najvišji vojaški poveljnik sem sprejel ukrep zoper sovražnika v prepričanju, da gre za legitimno vojaško tarčo. A spoznanje o smrti civilistov, ki je sledila napadu, me sili k prenovi vojaških operativnih standardov. Poudarek bomo v prihodnje dali ne le učinkovitosti, temveč tudi človečnosti. Vojaška etika ni nasprotje strateški odločnosti – temveč njena nadgradnja.

Zagovor vodje obveščevalne službe ob napadu z dronom na stanovanjski blok

ZA:

Naša analiza je temeljila na več virov, ki so potrjevali, da se tarča nahaja v stanovanju, običajno brez navzočnosti drugih oseb. Spremljali smo gibanje in komunikacijo poveljnika. V danem trenutku so vsi indikatorji kazali na operativno priložnost brez večjega tveganja. Naša naloga je zagotoviti podatke, ne izvesti napada.

PROTI:

Zaupanje v tehnične vire je bilo preveliko. Manjkal je še zadnji človeški preverjevalni člen. Ne bežim pred odgovornostjo. Izguba civilnih življenj kaže na potrebo po večjem spoštovanju nepredvidljivosti. Naš sistem bo odslej temeljil tudi na etičnih svetovalcih.

Končno poročilo vodje obveščevalne službe

Operacija je temeljila na podatkih, ki so v času odločitve kazali na upravičeno tarčo. A napaka je v tem, da nismo predvideli vseh možnosti, v katerih bi se lahko civilisti znašli v isti stavbi. Zaradi tega bo naša služba v prihodnje vzpostavila večstopenjsko preverjanje, vključno s človeškim nadzorom in etično presojo. Naš cilj je zanesljivost, ne popolnost – a moramo težiti k obema.

Zagovor pilota drona ob napadu z dronom na stanovanjski blok

ZA:

Moja naloga je bila izvesti ukaz, potrjen po vseh verigah poveljevanja. Tarča je bila jasno označena kot visoko nevarna in časovno omejena. Kot vojak ne odločam o strategiji – odgovoren sem za izvedbo. Nisem ravnal zlonamerno, ampak v skladu z ukazom.

PROTI:

Ko sem videl eksplozijo, sem vedel, da nekaj ni bilo prav. Vmesne slike so pokazale gibanje tudi v drugih delih stavbe. Čeprav nisem imel dovoljenja za prekinitev, sem moral poslušati srce. Odgovornost čutim do vsakega izgubljenega življenja. Podpiram spremembo pravil, ki omogočajo presojo v zadnjem trenutku.

Končno poročilo pilota drona

Ukaz sem izvršil, ker sem zaupam verigi odločanja. A podoba razdejanja me ne zapušča. Verjamem, da mora vojak poleg poguma imeti tudi prostor za dvom. Zato pozivam k spremembi pravil, ki bodo omogočila zavrnitev ukaza v trenutkih etičnega konflikta. Dolžnost ni le poslušnost – dolžnost je tudi človečnost.

Napis na spomeniku civilnim žrtvam – ko je helikopter padel na blok

Napaka z višine

Leteli so za svobodo,
padli so v dnevno sobo.
Nihče jih ni poklical,
nihče jih ni pozabil –
razen v proračunu.
Ko vse propade,
računi še kar letijo.

Napis v avli hotela – pokol vojaka s PTSM

Zmagali smo vojno, izgubili ljudi

Odpiral je vrata,
kot nekoč bunkerje.
Zdravljen ni bil – a je streljal.
Kdo je izdal ukaz za pozabo?
Mir ni medalja – je odgovornost.
Zadnja krogla ni bila njegova.
Bila je naša.

Napis na portalu vojaškega pokopališča – 2. jurišni bataljon

In potem je marširal le še veter

Tri tisoč petsto src,
in en ukaz – naprej.
Pa ni šla z njimi.
Jih je prehitela v tišini.
Kdo zdaj maršira za njih?
Samo veter –
in verz, ki se rima s samota.

Napis na vhodu v Inštitut za smrtonosne drone

Znanost je zatajila, ko ni vprašala – zakaj

Tukaj so nastajali algoritmi smrti.
Vsak verz napisan v kodi.
Pametni možgani – brez vesti.
Niso testirali čustev,
le učinkovitost.
Ko robot ubije,
nihče ne zardeva.

Napis na zastavi častne čete

Uniforma ne izbira gospodarjev

Mi smo čast, pravijo.
Mi smo red, korak, zvestoba.
A koga poslušamo, ko se oblast spremeni?
Uniforma ne vpraša.
Le nosi.
Tudi tisto, kar ni njeno.
Zato vihra v tišini, ker je nihče ne razoroži.

Napis na repu letala - bombnika

Gumbi brez vprašanj

Vsaka raketa je imela cilj.
Nobena ni imela srca.
Tisočkrat smo pritisnili gumb,
niti enkrat vprašali čemu.
Letalo se je vrnilo.
Mesta se niso.
Ni pilot kriv – a ni nedolžen.

Napis na stolpu Srednjeveškega gradu

Zgodovina se ni branila, je le gledala

Stare stene niso vajene sodobnih solz.

A so jih vseeno vpile.

Ko vadimo uničenje v zgodovini,

pozabimo graditi prihodnost.

Opomin iz preteklosti ni ščit.

Je opozorilo.

In sramota, če ga ne slišimo.

Napis v učilnici vojaške akademije

Ko znanje pozabi vprašati zakaj

Tu učimo taktiko.

Pozabljamo empatijo.

Znanje je oster meč –

a kdo uči rabo druge strani?

Naša moč ni v ukazih,

temveč v tistem trenutku,

ko si upamo reči: ne.

Napis pri zbirni točki za mobilizacijo civilistov

Rezervni deli?

Pridi s svojo dušo,

vpisali jo bomo v seznam.

Pravila bodo tvoj novi značaj.

Strah bo tvoj ščit.

Nisi vojak?

Boš postal potreben,

ko zmanjka izkušenih.

DVOJNA IN ŠE DRUGAČNA PORABA DENARJA

PREPREČITEV ZLA

Zamisel, da **ne vojske, temveč zlo – v obliki ekstremnih politikov in manipulativnih voditeljev – povzroča vojne**, bi lahko bila temelj nove etične doktrine globalne varnosti.

»Ali ne bi bilo bolj varno in ceneje, če bi onemogočili zlo – ne pa gradili vojske?«

Da. V teoriji. A svet je ujet v paradoks:

Vojne ne sprožijo ljudje z orožjem – ampak tisti z besedami.

Zgodovina nas uči, da so vojne začeli posamezniki ali ozke elite (Hitler, Milošević, Putin...) – ne narodi.

A ravno narodi potem plačajo ceno.

Globalni sistem ne pozna orodja za preventivno odstranitev nevarnih voditeljev.

Mednarodno pravo dopušča vojaško obrambo, a ne dovoljuje vnaprejšnje "politične dezinfekcije" – čeprav bi bila ta cenejša in moralno bolj smiselna.

Obstaja pa precedens: Mednarodno kazensko sodišče (ICC), ki pa deluje z zamudo in šele po zločinih – ne preprečuje pa jih.

»Kaj pa če bi vojaške proračune delno preusmerili v preventivno zaščito sveta pred nevarnimi posamezniki?«

To bi pomenilo ustanovitev **mednarodnih neodvisnih enot**, ki bi:

- Zbirale podatke o **retoriki sovraštva in načrtih za nasilje**.
- Preprečevale propagando s pomočjo **umetne inteligence in diplomacije**.
- Imeli mandat za **ne-ubijalsko onespособitev** nevarnih posameznikov (npr. odstranitev z oblasti, družbeno razkrinkanje, izolacija).
- In zagotavljale **obvezno psihološko in etično presojo voditeljev**, preden prevzamejo funkcijo.

Namesto milijard za tanke bi države vlagale v **satelite za resnico, agente za mir, programe za de-radikalizacijo in globalni sodni sistem z dejansko močjo**.

VIZIJA: »Sile razuma«

Predstavlja si svet, kjer imajo vse države **obvezo 10 % obrambnega proračuna** vložiti v **»Sile razuma«** – specializirane ekipe, ki bi:

- Izsledile in onemogočile politične ekstremiste že v nastajanju in večno voljene v delovanju,
- onemogočile lažno propagando,
- razorožile množice še pred eksplozijo sovraštva,
- in medijsko izpostavile vsakega, ki zlorablja moč jezika.

To ne bi bila tajna policija.

To bi bila javna, demokratična, mednarodna zaščita pred zlorabo oblasti.

PROVOKATIVNA TRDITEV ZA RAZPRAVO

"Če bi Hitlerju nekdo pred letom 1933 vzel mikrofona, bi bilo ceneje kot 60 milijonov mrtvih."

Ali:

"Namesto da svet čaka, da se pojavi zlo, bi moral vlagati v to, da ga sploh ne dopusti do govorniškega odra."

OLIMPIJSKE VOJNE

Če že morajo obstajati vojne, naj se odvijajo tako, kot olimpijske igre – z udeležbo tistih, ki jih ustvarjajo. Zakaj naj vedno umirajo vojaki, otroci in civilisti? Zakaj generali govorijo o strateških ciljih iz bunkerjev, politiki pa o žrtvah naroda iz limuzin?

Naj se zares borijo tisti, ki vojno načrtujejo, zagovarjajo in podpisujejo.

Zametek nove dobe: **Olimpijske vojne**

Namesto globalnih vojn z milijoni žrtev bi svet organiziral **mednarodne oborožene igre**, ki potekajo:

- **Vsake štiri leta.**
- Izmenično v **Sibiriji, Sahari** ali **Antarktiki** – kraji, kjer ni civilistov, ampak le gola narava in politični ter vojaški ego.
- V tekmovanjih sodelujejo **izključno tisti, ki so podpisali vojne odloke, voditelji držav in strank, ministri za obrambo, generali, lobisti za orožje in izjavljeni podporniki konflikta** (tudi influencerji).
- Vsaka država lahko sodeluje z **največ selekcioniranimi 300 predstavniki** in pod pogojem, da so že javno pozivali k vojaškemu posredovanju.

Tekmovalne discipline

- **Taktični paintball** z droni in realnimi ovirami.
- **Boji z gumijastimi naboji**, kjer ni smrti, a precej modric – da čutijo realnost bližine nasilja.
- **Simulacije pogajanj**, kjer se igralec izloči, če trikrat prekinjeno diplomatsko srečanje vodi v ponoven napad.
- **Večdnevno preživetje brez telefona**: psihološka disciplina za testiranje stresa brez informacij.

Dogovor miru: Pogoj za izhod

Po igrah udeleženci preživijo še **30 dni v izolaciji**, brez svetovalcev, medijev in varnostnikov.

Vsak od njih napiše:

- **osebno pismo narodu**, kjer razloži, zakaj nikoli več ne bo predlagal vojne,
- **potrdilo o opustitvi militarističnih ambicij**, podpisano pred mednarodno mirovno komisijo, sestavljeno iz otrok beguncev, invalidov vojn in mater padlih vojakov.
- Le po podpisu se sme vrniti v državo – brez možnosti ponovne kandidature za politične funkcije.

V kolikor tega ne podpiše ima do smrti zagotovljeno »udobje« omenjenih gostoljubnih pokrajin.

Sklepne misli

Naj se svet ne sprašuje več *“kako zaščititi državljane pred vojno”*.

Naj vojna končno postane **cirkus vojskujočih elit**, ne tragedija nedolžnih.

Če že igrajo z življenji, naj igrajo samo s svojimi.

TOPOVI ZA VRTCE? ZAKAJ NE.

V sodobnem svetu, kjer se o miru govori pogojno in o varnosti le skozi cevi pušk, je provokativno vprašanje pravzaprav na mestu:

Kaj pa če bi obrambni denar porabili za vse, kar vojne preprečuje?

Po **Gordonovi kreativni tehniki**, ki temelji na ustvarjanju novih rešitev s sprevačanjem ustaljenih okvirov, predlagamo **zamenjavo konteksta – denar za orožje namenimo ne za uničenje, ampak za gradnjo stabilnosti.**

20 načinov porabe obrambnega proračuna, ki bi dejansko okrepili varnost države:

1. Obvezno psihološko svetovanje za vse državljane, tudi politike in vojake – duševno zdravje preprečuje ekstremizem.
2. Brezplačno vrtčevsko varstvo – manj stresa, več socialne povezanosti.
3. Lokalni vrtovi hrane v vsaki četrti – manjša odvisnost od uvoza = večja varnost.
4. Državni program medgeneracijskega sobivanja – manj osamljenosti = več zaupanja.
5. Javno financirani informacijski bralni centri – obramba pred lažnimi novicami.
6. Ekološke prenove javnih zgradb – manj energetske odvisnosti od tujih držav.
7. Štipendije za študij mirovnštva in kriznega pogajanja.
8. Programi digitalne varnosti v vseh šolah.
9. Mobilne bolnišnice, pripravljene za krizne razmere – tudi naravne nesreče.
10. Center za hitro reševanje konfliktov v skupnostih (civilna obramba).
11. Osrednji fond za hitre socialne intervencije v primeru izrednih razmer.
12. Umetniške rezidence za družbeno refleksijo in terapijo.
13. Odprti dnevni centri za mladino – alternativa kriminalu in radikalizaciji.
14. Nadgradnja železnic in javnega prevoza – mobilnost = odpornost.
15. Programi prostovoljnega usposabljanja za krizne situacije (gasilci, prva pomoč).
16. Digitalna varnostna šola za starejše.
17. Brezplačni tečaji nenasilne komunikacije in mediatorstva.
18. Vladajoča obveza: 10% obrambnega proračuna mora krepiti civilno zaščito.
19. Pametni sistemi za zaznavanje psihosocialnih kriz v šolah.
20. Vladna enota za spremljanje učinkov nenasilja – z letnimi poročili.

Vsaka od teh naložb gradi varnost **od spodaj navzgor** – ne s strahom, ampak z odpornostjo. Namesto da krepimo vojake, krepimo ljudi.

Namesto bajoneta – beseda

Kupimo šolo, ne tank.

Naredimo knjižnico, ne bunker.

Podpišimo dogovor z babico,

da bo učila sosede kuhati z manj mesa

in več pogovora.

Pošljimo vojaka v čevljarsko delavnico,
naj popravlja pohodne čevlje beguncev.
Morda ob tem spozna, da je raztrgati lažje kot zašiti –
in da je vojna največja neumnost.

In generali?

Naj napišejo esej:

"Kaj sem se naučil od orožja, kar lahko uporabim v miru."

Če se že oborožimo –
naj bo z glasom,
z zmožnostjo slišati,
in z močjo priznati,
da je varnost tam,
kjer ni več potrebe po straži.

Provokativna trditev za razpravo:

"Orožje prihodnosti ne bo iz jekla, temveč iz besed.

Če ne bomo gradili dialoga, bomo ostali le med pepelom tistega, česar nismo znali rešiti."

SATIRIČNI PREDLOGI CHAT-GPT ZA ŠIRJENJE VOJAŠKEGA APARATA (v stilu "kanon futra za vsakdan")

- Zasvojene z računalniškimi igricami vključimo v sektor za elektronsko vojskovanje (droni ipd.).
- Invalide vključimo v prve obrambne vrste, ker zagotovo ne bodo bežali,
- Ljudem škodljive zapornike umestimo v posebne enote, ki bodo poslane v zaledje sovražnika in tam sejale zlo.
- Vse dementne vključimo v prve vrste obrambe, ker se ničesar ne zavedajo in ne bojijo.
- Učence 4. razreda vključimo v protiinformacijski bataljon.
Oni že zdaj vedo, kdo koga ogovarja – idealni za prepoznavo širiteljev lažnih novic.
- Poklicne in duhovne iskalce pošljimo v miselne mine.
Naj razmišljajo tako dolgo, da sovražnik obupa nad smislom konflikta.
- Vse javne uslužbenke, ki več kot 10 let niso napredovali, vključimo v zadrževalne čete.
Če lahko preživijo birokracijo, preživijo tudi okupacijo.
- Influencerje izvozimo kot psihološko orožje.
S tremi selfiji uničijo motivacijo celega sovražnikovega bataljona.
- Upokojence oborožimo z daljnogledi.
Če že opazujejo vse sosedove korake, naj opazujejo še premike frontne linije.
- Vse delovne terapevte in joga inštruktorje vključimo v oddelek za razorožitev z meditacijo.
Namesto bomb naj širijo čakre in pasivizirajo sovražnike z dihanjem.
- Trojke (med zdravniki, učitelji in sodniki) preoblikujemo v četo za moralno prevlado.
Če ne razorožijo sovražnika, mu bodo vsaj napisali opozorilo.
- Vse kandidate za državne funkcije pošljimo za en mesec na fronto.
Če preživijo, dobijo glas. Če ne – bo manj volilnih težav.
- Slovenske televizijske komentatorje uporabimo kot sredstvo proti morali sovražnika.
Deset minut njihove razlage – in še najmočnejši general odneha.
- Naročnike popoldanskih govorilnih ur pri učiteljicah spremenimo v uradnike za civilno obrambo.
Če znajo obvladati jezne starše, obvladajo tudi napad dronov.
- Vse, ki nočejo delati, a znajo kritizirati, zaposlimo kot svetovalce za vojaško strategijo.
Ker imajo vedno boljšo idejo – retroaktivno.
- Organiziramo nacionalno nagradno igro "Na čigavi meji se bo začelo?"
Zmagovalci prejmejo komplet za preživetje in sendvič z vojaško pašteto.
- Literarne kritike preusmerimo v analiziranje sovražnikove retorike.
Če razumejo simboliko pri Kafki, razumejo tudi motive agresorja.
- Vse, ki verjamejo v teorije zarot, postavimo na čelo protikibernetske obrambe.
Itak vse vedo, preden se zgodi.
- Prirejamo veselice z obveznim prispevkom za nabavo čelad.
Vsak harmonikar šteje kot en topničar.

Zaključna opomba:

Če že moramo utemeljiti višje vojaške proračune, jih lahko vsaj uporabimo za to, kar ljudi dejansko združuje: pivo, petje, nadzor sosedov in tekmovanje v patriotizmu z roštiljem.

NALOGA: Po kreativni metodi 6 klobukov analiziraj vojno med Ukrajino in Rusijo ter predlagaj rešitve.

ChatGPT je rekel:

Analiza vojne med **Ukrajino in Rusijo** po **metodi šestih klobukov Edwarda de Bona** omogoča celovit, uravnotežen in večplasten pogled na kompleksnost konflikta. Vsak »klobuk« predstavja drugačen način razmišljanja:

Beli klobuk (dejstva in informacije)

- Vojna se je začela 24. februarja 2022 z obsežno invazijo Rusije na Ukrajino.
- Rusija trdi, da je šlo za "posebno vojaško operacijo" zaradi varnostnih razlogov in domnevnega fašizma v Ukrajini.
- Ukrajina, podprta s strani Zahoda (ZDA, EU, NATO), se brani in zahteva popoln umik ruskih sil.
- Na milijone civilistov je bilo razseljenih, desettisoči ubitih ali ranjenih.
- Gospodarske sankcije proti Rusiji so močno vplivale na globalne trge, zlasti energetski sektor.
- V vojno so vključeni droni, umetna inteligenca, kibernetško vojskovanje in sodobne obveščevalne metode.

Rdeči klobuk (občutki in čustva)

- Ukrajinci občutijo **jezo, žalost, upor**, pa tudi **ponos** in **narodno enotnost**.
- Rusi so razdeljeni: **strah** pred represijo in mobilizacijo pri mnogih, **podpora vladi** pri drugih.
- Svetovna javnost je čustveno prizadeta: **sočutje do Ukrajine, strah pred širjenjem konflikta, utrujenost od dolgotrajnosti vojne**.
- Mnogi vojnim veteranom se sprožajo travme (PTSM), nastajajo občutki **brezupa in obupa** na vseh straneh.

Črni klobuk (kritika, previdnost, nevarnosti)

- Obstaja nevarnost **eskalacije v jedrski konflikt**.
 - Dolgotrajna vojna **uničuje infrastrukturo**, povzroča **revščino in humanitarne krize**.
 - Gospodarske posledice so globalne: inflacija, energetska kriza, prehranska negotovost.
 - Zloraba vojne propagande na obeh straneh vodi v **dezinformacije** in polarizacijo javnosti.
 - **Utrujenost zavezništva** z Ukrajino se povečuje, kar lahko vodi do zmanjšanja pomoči.
-

● Rumeni klobuk (pozitivno, koristno, priložnosti)

- Vojna je **okrepila evropsko in zahodno enotnost** ter prebudila varnostno zavedanje.
 - Ukrajina je okrepila **svojo narodno identiteto** in zavezništva.
 - Uporaba novih tehnologij in inovacij za obrambo, logistiko in komunikacijo.
 - Ljudje po svetu so bolj pozorni na **vlogo medijev, manipulacije in resnice**.
 - Lahko vodi do **novih mednarodnih pravil o vojni, umetni inteligenci in sankcijah**.
-

● Zeleni klobuk (ustvarjalnost, nove rešitve)

- Uvedba **nevtrálnih mirovnih sil** (npr. nevladne organizacije, mednarodne iniciative z močnim mandatom).
 - Ustvarjanje **digitalnih platform** za verodostojne mirovne pogovore, z uporabo AI za modeliranje možnih rešitev.
 - Organizacija **kulturnih, športnih in umetniških izmenjav** kot most za dialog in obnavljanje odnosov.
 - Ideja o **popravni »mirovni vojaški šoli«**, kjer bi nekdanji vojaki in generali pomagali preprečevati prihodnje spopade.
 - Možnost razvoja **globalne obdavčitve vojaške industrije** in vlaganja sredstev v mirne rešitve.
-

● Moder klobuk (vodenje razmišljanja, sklep)

- Vojna med Ukrajino in Rusijo je **večplastni konflikt**, ki vključuje zgodovino, politiko, geopolitiko, gospodarstvo, ideologijo in tehnologijo.
 - Čeprav so posledice uničujoče, obstajajo **priložnosti za spremembo svetovnega reda**, pristopov k reševanju sporov in povečanje globalne zavesti o nevarnostih militarizma.
 - Ključni izziv ostaja: **najti trajno rešitev, ki bo upoštevala suverenost, pravičnost in človeškost vseh strani**.
-

Če želiš, lahko iz te analize razvijem še **esej, pesem, predavanje, strip, izobraževalni modul za mlade ali simulacijo mirovnih pogajanj**.

NALOGA: Pripravi simulacijo mirovnih pogajanj

ChatGPT je rekel:

Seveda. Spodaj ti predstavljam **strukturirano simulacijo mirovnih pogajanj** med Ukrajino in Rusijo, ki vključuje različne akterje, faze in možne izide. Namen simulacije je prikazati kompleksnost resničnih diplomatskih procesov ter usposobiti udeležence za razumevanje pogajalskih mehanizmov v konfliktnih situacijah.

NASLOV SIMULACIJE:

"Tišina po sirenah – Pogajanja za mir med Ukrajino in Rusijo"

1. UDELEŽENCI (VLOGE)

Ime vloge	Vsebina
Delegacija Ukrajine	Predsednik, zunanji minister, predstavnik beguncev, predstavnik vojske
Delegacija Rusije	Predsednik, obrambni minister, svetovalec za energetiko, predstavnik dume
ZDA / NATO opazovalec	Posebni odposlanec za mir
EU posrednik	Visoki predstavnik za zunanje zadeve
OZN moderator	Neodvisni mediator, vodi zasedanja
Nevladni opazovalci	Dve osebi: ena iz organizacije za človekove pravice, ena iz mirovne fundacije
Mediji (opsijsko)	Novinar, ki na koncu poroča o izidu (lahko z ironičnim ali propagandnim tonom)

2. FAZE POGAJANJ

FAZA 1 – OTVORITEV (10 min)

- Vsaka stran predstavi svoja stališča in izhodišča (maksimalistične pozicije).
- Moderator OZN postavi osnovna pravila: poslušanje, brez prekinjanja, časovni okvir.

FAZA 2 – IDENTIFIKACIJA TEŽAV (15 min)

- Pogajalske skupine najprej opredelijo **ključno točko spora**:
 - Teritorialna vprašanja (Krim, Donbas)
 - Vojaška nevtralnost / NATO
 - Varovanje civilistov in vračanje beguncev
 - Odpustki, odškodnine, kazenska odgovornost

FAZA 3 – IZMENJAVA PREDLOGOV (15 min)

- Vsaka stran ponudi **vsaj en realističen predlog** za kompromis.
- Posredniki (EU, ZDA) dajejo predloge za obliko sporazuma (npr. nevtralnost + garancije, demilitarizirane cone, referendum pod mednarodnim nadzorom...).

FAZA 4 – ZAPLET IN PROVOKACIJA (10 min)

- Moderator vpelje “nesrečni incident” (npr. nova eksplozija na meji), kar destabilizira pogajanja.
- Sledi odziv vseh strani. Ali bodo nadaljevale pogajanja? Kdo izzove konflikt, kdo poziva k potrpežljivosti?

FAZA 5 – DOSEGANJE DOGOVORA (15 min)

- Skupine oblikujejo:
 - **Skupno izjavo o premirju**
 - **Načrt za nadaljnja srečanja**
 - **Vzporedne mirovne pobude (kulturne, gospodarske)**

FAZA 6 – ZAKLJUČEK (10 min)

- Mediji poročajo (lahko pristransko ali mirovniško).
- Moderator povzame rezultate. Vsaka stran pove, ali je izid pravičen.
- Refleksija: Ali bi ti kot pogajalec/ka res sprejel(a) dogovor?

PRIMER DOGOVORA (iz simulacije)

“Mi, predstavniki Ukrajine in Rusije, ob posredovanju EU, ZDA in OZN, soglašamo z vzpostavitvijo 72-urnega premirja, mednarodno nadzorovanih humanitarnih koridorjev in nadaljevanjem pogajanj v Ženevi. Obe strani se zavezujeta, da bosta v prihodnjih treh mesecih oblikovali trajnostni mirovni načrt v sodelovanju z nevladnimi mirovnimi akterji.”

DODATNE MOŽNOSTI (za šole, akademije ali delavnice):

- Vključi **anonimna glasovanja** (katera stran je bila bolj konstruktivna).
- Uporabi metodo **Šest klobukov** za refleksijo pogajanj.
- Dodaj **časovni pritisk**, denimo: “Če do dogovora ne pride v 60 minutah, se vojaške aktivnosti nadaljujejo.”

ČE NE DELUJE, ZADEVO PONAVLJAMO V KONKLAVAH – DO DOGOVORA.

NALOGA: Pripravi še čimbolj inovativne rešitve za končanje vojne po metodi Gordanova tehnika.

ChatGPT je rekel:

Odlično – uporaba **Gordanove tehnike** za iskanje inovativnih rešitev pri končanju vojne med Ukrajino in Rusijo pomeni, da izhajamo iz **provokativnega, na videz absurdnega izhodišča**, ki ga nato transformiramo v smiselne in izvedljive ideje.

Spodaj so predstavljene inovativne rešitve za končanje vojne, ustvarjene po **Gordanovi tehniki** – sledi **absurden izhodiščni predlog**, nato pa **ustvarjalna transformacija** v izvedljivo idejo.

INOVATIVNE REŠITVE PO GORDANOVI TEHNIKI ZA KONČANJE VOJNE

1. Absurd: Naj se vojni voditelji pomerijo v kuharskem dvoboju pred televizijo.

Transformacija: Organizirati mirovni “kulturni hekaton” voditeljev držav, kjer skozi skupne kulinarične, umetniške ali športne dogodke gradijo simbolne mirovne mostove – s prenosom v živo za javnost.

2. Absurd: Naj vse drage rakete nadomestimo z bojevanjem z igricami.

Transformacija: Vzpostaviti moratorij na uporabo sodobnega orožja ter z mednarodno pogodbo zavezati države, da vojaške proračune namenijo za “digitalno simulacijsko bojevanje” – vsak vojaški spopad se odvija le še kot strateška računalniška igra brez žrtev.

3. Absurd: Naj se vojaki vojskujočih držav zamenjajo za umetnike.

Transformacija: Vzpostavitev **umetniških vojaških enot za mir**, ki ustvarjajo na območjih spopadov – glasbeniki, pesniki, – kot mostovi dialoga in sočutja v vojnih območjih.

4. Absurd: Vsak politik, ki sproži vojno, mora 10 let delati v vrtcu države, ki jo je napadel.

Transformacija: Sprejeti zakon o **osebni odgovornosti voditeljev**, kjer se njihovo povojno poslanstvo veže na obnovo porušenih skupnosti (npr. kot ambasadorji šol, domov, bolnišnic v napadeni regiji).

5. Absurd: Vojna se lahko konča šele, ko vsaka stran preživi teden dni v koži sovražnika.

Transformacija: Organizirati **recipročna mirovna doživetja**: izbrani vojaki in civili obeh strani zamenjajo okolje in doživijo posledice napadov iz “nasprotne perspektive” – s ciljem katarze in empatije.

6. Absurd: Vsak izstrelek je treba najprej podpisati s polnim imenom in obrazložitvijo.

Transformacija: Uvesti **etiketne kodeksne sisteme za orožje**, kjer so odločevalci vnaprej pravno in javno odgovorni za vsako odobreno raketo, z moralno klavzulo javne razprave.

7. Absurd: Celotna vojska se zamenja z orkestrom – orožja postanejo instrumenti.

Transformacija: Vključitev glasbe kot pogajalskega medija – mirovne simfonije ob podpisih sporazumov, pa tudi turneje vojaških orkestrrov kot diplomatskih misij.

8. Absurd: Pred vsakim vojnim dejanjem je obvezen obisk muzeja žrtev prejšnje vojne.

Transformacija: Ustanoviti **mednarodni odbor za zgodovinsko spominjanje**, ki mora odobriti vsako vojaško akcijo – z glasom žrtev prejšnjih vojn.

9. Absurd: Vsaka vojna se mora končati z javnim tekmovanjem v izgradnji miru.

Transformacija: Ustanoviti **Mirovne olimpijske igre** – države tekmujejo v inovacijah za mir, obnovo, empatijo, sodelovanje. Zmagovalci dobijo sredstva, ne orožja.

10. Absurd: Vojno lahko vodijo samo tisti, ki so že bili ranjeni v prejšnji.

Transformacija: Omejiti odločanje o vojni le na ljudi, ki imajo neposredno izkušnjo z bojiščem ali posledicami vojn – skozi **etične vojaške senatne zbornice**.

 Želiš, da pripravim tudi esej, pesem ali govore, ki temeljijo na teh predlogih?

Na primer:

- **Mirovna listina prihodnosti** na podlagi predloga 9
- **Satirični govor generala**, ki napove zamenjavo granat z bas klarineti
- **Provokativna trditev za javno razpravo**

NE, S TEM NAJ SE UKVARJAJO LJUDJE !

POJASNILO

Vsi spiski s komentarji, pesmi, pisma, govori, ... v tej zbirki, so v celoti delo ChatGPT

NAVODILA, KI JIH JE DOBIL CHATGPT OD MENE

Pripravljam zbirko pesmi z naslovom Ubogi vojaki, (velja tudi za ženski spol) v povezavi z ljudmi, ki delajo v vojski in so zaradi narave dela stalno pod različnimi pritiski. Če ni vojne si jo želijo, saj si pravi vojak želi vojne in je brez nje v brezdelju, nesmiselnosti, čakanju in pričakovanju, med vojno se borijo, trpijo in tudi sanjarijo o koncu, po vojni pa so spet v stanju, ko so brez pravega smisla in dela – prebolevajo travme in iščejo možnosti v povojnem življenju. Prosim da napišeš 30 situacij s kratko obrazložitvijo.

(ChatGPT je napisal 30 situacij, ki sem jih nato razvrstil v skupine po 10).

DEPRSIVNE PESMI PRED VOJNO

Prosim da napišeš deset pesmi, v katerih naj občuti najgloblja, tudi ekstremna čustva, pesmi naj ne posnemajo znanih pesnikov, naj bodo unikatne, inovativne, kakovostne. Za vsako pesem napiši tudi naslov, ki je v stilu profesionalnih vojakov in vojakinj, ki komaj čakajo, da se vojna začne.

Vsaka pesem naj bo napisana na moderen način, dolžina posamezne pesmi tri kitice stran.

Teme pesmi od 1 do 10:

1. **Občutek neuporabnosti**

V mirnem obdobju ni misij, ni akcije – le čakanje in rutina. Vojak se počuti kot orodje brez namena.

2. **Izolacija od družbe**

Ljudje pogosto ne razumejo, zakaj se nekdo prostovoljno uči ubijati. Vojaki čutijo distanco in nerazumevanje, tudi od domačih.

3. **Rutina brez vsebine**

Vadbe, poročila, simulacije – vse se ponavlja brez konkretnega cilja. Vojak občuti praznino.

4. **Hrepenenje po akciji**

Mir je za mnoge dolgočasen, celo frustrirajoč. V srcu vojaka raste tiha želja po nevarnosti, ki bi dala smisel.

5. **Nepotrpežljivost**

Vsaka vaja se zdi zgolj priprava na nekaj, kar nikoli ne pride. Vojaki postajajo razdraženi, cinični.

6. **Tekmovanje med kolegi**

Ker ni realne nevarnosti, se vojaki med seboj merijo v brezsmiselnih dokazovanjih. Ego trči ob ego.

7. **Pretiran nadzor nad malenkostmi**

V odsotnosti resnih nalog se poveljniki osredotočajo na red, čistost uniforme, zamude v sekundah. Vojaki postanejo psihično izčrpani zaradi nepomembnih pravil.

8. **Strah pred izgubo identitete**

Brez vojne se vojaku zazdi, da ni več to, kar je hotel biti. Kdo sem, če nisem v boju?

9. **Pomanjkanje priznanja**

Družba vojake v času miru pogosto ignorira. Nihče ne vidi njihovega vsakdana, njihove pripravljenosti.

10. **Ujetost v sistem**

Vojak ne more kar tako oditi. Pogodbe, hierarhija, zvestoba – vse to postane nevidna kletka.

OPTIMISTIČNE PESMI PRED VOJNO (teme do enake 1 do 10 in v teh pesmih 11 do 20.

Sedaj pa na iste teme napiši optimistične pesmi os 11 do 20. Za vsako pesem napiši tudi naslov, ki je v stilu profesionalnih vojakov in vojakinj, ki so v zadnjih pripravah, saj vedo, da se bo vojna začela.

Vsaka pesem naj bo napisana na moderen način, dolžina posamezne pesmi naj bo dve kitici. Teme pesmi 11 do 20.

11. Občutek neuporabnosti

V mirnem obdobju ni misij, ni akcije – le čakanje in rutina. Vojak se počuti kot orodje brez namena.

12. Izolacija od družbe

Ljudje pogosto ne razumejo, zakaj se nekdo prostovoljno uči ubijati. Vojaki čutijo distanco in nerazumevanje, tudi od domačih.

13. Rutina brez vsebine

Vadbe, poročila, simulacije – vse se ponavlja brez konkretnega cilja. Vojak občuti praznino.

14. Hrepenenje po akciji

Mir je za mnoge dolgočasen, celo frustrirajoč. V srcu vojaka raste tiha želja po nevarnosti, ki bi dala smisel.

15. Nepotrpežljivost

Vsaka vaja se zdi zgolj priprava na nekaj, kar nikoli ne pride. Vojaki postajajo razdraženi, cinični.

16. Tekmovanje med kolegi

Ker ni realne nevarnosti, se vojaki med seboj merijo v brezsmiselnih dokazovanjih. Ego trči ob ego.

17. Pretiran nadzor nad malenkostmi

V odsotnosti resnih nalog se poveljniki osredotočajo na red, čistost uniforme, zamude v sekundah. Vojaki postanejo psihično izčrpani zaradi nepomembnih pravil.

18. Strah pred izgubo identitete

Brez vojne se vojaku zazdi, da ni več to, kar je hotel biti. Kdo sem, če nisem v boju?

19. Pomanjkanje priznanja

Družba vojake v času miru pogosto ignorira. Nihče ne vidi njihovega vsakdana, njihove pripravljenosti.

20. Ujetost v sistem

Vojak ne more kar tako oditi. Pogodbe, hierarhija, zvestoba – vse to postane nevidna kletka.

NAVDIHUJOČE PESMI MED VOJNO

Prosim da napišeš deset pesmi, ki opevajo stanje med vojno, v katerih naj občuti najgloblja, tudi ekstremna čustva vojakov in vojakinj, pesmi naj ne posnemajo znanih pesnikov, naj bodo

unikatne, inovativne, kakovostne. Za vsako pesem napiši tudi naslov, ki je v stilu navdihujočih, borbenih, zanosnih pesmi motiviranih profesionalnih vojakov in vojakinj, ki so pripravljeni na bojevanje in za domovino tudi umreti.

Vsaka pesem naj bo napisana na moderen način, dolžina posamezne pesmi naj bodo do 3 kitice, pesmi 25 in 26 pa so lahko daljše, vendar največ ena A4 stran teksta.

Teme pesmi od 21 do 30:

21. Strah pred smrtjo

Vsak korak lahko pomeni zadnjega. Tudi najbolj hrabri vojaki ponoči drgetajo.

22. Gledanje smrti prijateljev

Ko padeta tvoj soborec in njegov smeh. Vojak se zlomljen poskuša zbrati in nadaljevati.

23. Fizična izčrpanost

Premalo hrane, premalo spanja, težka oprema, nenehni premiki. Telo se sesuva, a misija traja.

24. Moralne dileme

Ukazi so jasni, a vest ne molči. Vojaki nočejo biti morilci, a tudi ne izdajalci.

25. Površna komunikacija z domačimi

Kratki stiki prek radia ali spleta niso dovolj. Pogrešajo dotik, pogled, objem.

26. Stalna negotovost

Ne veš, kdaj se začne napad. Ne veš, ali boš naslednji ranjen ali ubit.

27. Dehumanizacija nasprotnika

Da bi lahko streljal, moraš sovražnika videti kot številko. Počasi izgubljaš človeškost.

28. Prisotnost trpljenja civilistov

Jok otrok, strah v očeh starcev. Srce vojaka ni iz jekla, čeprav mora biti.

29. Odvisnost od ukazov

Ni časa za razmišljanje. Samo izvrševanje – tudi če srce protestira.

30. Občutek izgube nadzora

Granate, streljanje, zmeda. Vse se zgodi v trenutku, vse se zdi naključno.

OBŽALUJOČE PESMI V ČASU VOJNE

Prosim da napišeš deset pesmi, ki opevajo stanje med vojno, v katerih naj občuti najgloblja, tudi ekstremno žalostna in obžalujoča čustva vojakov in vojakinj. Pesmi naj ne posnemajo znanih pesnikov, naj bodo unikatne, inovativne, kakovostne. Za vsako pesem napiši tudi naslov, ki je v stilu profesionalnih vojakov in vojakinj, ki so pripravljeni na bojevanje in za domovino tudi umreti, vendar so tudi čuteči ljudje, ki obžalujejo vse slabo, kar vojna prinese.

Vsaka pesem naj bo napisana na moderen način, dolžina posamezne pesmi naj do tri kitice. Pesmi 31,32,33,38 in 39 naj bodo daljše vendar ne več kot ena A4 stran teksta

Teme pesmi od 31 do 40:

31 Strah pred smrtjo

Vsak korak lahko pomeni zadnjega. Tudi najbolj hrabri vojaki ponoči drgetajo.

32 Gledanje smrti prijateljev

Ko padeta tvoj soborec in njegov smeh. Vojak se zlomljen poskuša zbrati in nadaljevati.

33 Fizična izčrpanost

Premalo hrane, premalo spanja, težka oprema, nenehni premiki. Telo se sesuva, a misija traja.

34 Moralne dileme

Ukazi so jasni, a vest ne molči. Vojaki nočejo biti morilci, a tudi ne izdajalci.

35 Površna komunikacija z domačimi

Kratki stiki prek radia ali spleta niso dovolj. Pogrešajo dotik, pogled, objem.

36 Stalna negotovost

Ne veš, kdaj se začne napad. Ne veš, ali boš naslednji ranjen ali ubit.

37 Dehumanizacija nasprotnika

Da bi lahko streljal, moraš sovražnika videti kot številko. Počasi izgubljaš človeškost.

38 Prisotnost trpljenja civilistov

Jok otrok, strah v očeh starcev. Srce vojaka ni iz jekla, čeprav mora biti.

39 Odvisnost od ukazov

Ni časa za razmišljanje. Samo izvrševanje – tudi če srce protestira.

40 Občutek izgube nadzora

Granate, streljanje, zmeda. Vse se zgodi v trenutku, vse se zdi naključno.

PESMI POMILOVANJA PO VOJNI

Prosim da napišeš deset pesmi, ki opevajo pomilovanje vojakov, ki so ubijali druge, bili v vojni hudo poškodovani ali pretrpeli različne izgube in pričakujejo pomilovanja pa tudi oprostitev za svoja dejanja. V pesmih naj se občuti najgloblja, tudi ekstremno žalostna in obžalujoča čustva vojakov in vojakinj. Pesmi naj ne posnemajo znanih pesnikov, naj bodo unikatne, inovativne, kakovostne. Za vsako pesem napiši tudi naslov, ki je v stilu pesmi. Na koncu vsake pesmi naj bo tudi slogan za generale, ki so jih poslali v vojno.

Vsaka pesem naj bo napisana na moderen način, dolžina posamezne pesmi naj bo tri do štiri kitice, oziroma največ ena A4 stran teksta.

Teme pesmi od 41 do 50:

41. Posttravmatska stresna motnja (PTSM)

Nočne more, prebliski, panični napadi. Vojak nikoli zares ne zapusti bojišča.

42. Občutek praznine

Ko se vrne domov, ga ne čaka več nič. Nikjer ni več nevarnosti – in tudi smisla ne.

43. Nerazumevanje s strani družbe

Domačini pričakujejo heroja, dobijo pa zlomljenega človeka. Nihče ne razume tišine, ki jo prinese s seboj.

44. Krivda preživelega

Zakaj jaz? Zakaj ne oni? Vojak nosi breme smrti soborcev.

45. Odvisnosti

Da bi utišal spomine, začne piti, kaditi, jemati zdravila. Spirala se pogloblja.

46. Nesposobnost vključitve v civilno življenje

V trgovini, službi, na cesti – vse se zdi nepomembno, neumestno. Vojak ne najde več svojega prostora.

47. Osamljenost

Tovarištvo z bojišča se ne da ponoviti. Civilna prijateljstva se zdijo plitka.

48. Telesne poškodbe

Amputacije, brazgotine, kronične bolečine. Vojak vsak dan nosi dokaz vojne na svojem telesu.

49. Pomanjkanje sistemske podpore

Država hitro pozabi na svoje vojake. Obljube se izgubijo v birokraciji.

50. Preveč spominov, premalo prihodnosti

Vse, kar vojaka opredeljuje, je preteklost. Prihodnost je megla – brez upanja.

PESMI ZAHVALE IN UPANJA PO VOJNI

Prosim da napišeš deset pesmi, ki so polne slavljenja in zahvale vojakom in vojakinjam, ki so izborili zmago in jih spodbujajo k aktivnemu vključevanju v družbo. V pesmih naj se občuti velika sreča in optimizem vojakov in pozitiven odnos ter ravnanje družbe. Za vsako pesem napiši tudi naslov, ki je v stilu pesmi. Na koncu vsake pesmi naj bo tudi slogan za politike, da ne bodo nikdar več sprožili vojne.

Vsaka pesem naj bo napisana na moderen način, dolžina posamezne pesmi naj bo tri do štiri kitice, oziroma največ ena A4 stran teksta.

Teme pesmi od 51 do 60:

51 Posttravmatska stresna motnja (PTSM)

Nočne more, prebliski, panični napadi. Vojak nikoli zares ne zapusti bojišča.

52 Občutek praznine

Ko se vrne domov, ga ne čaka več nič. Nikjer ni več nevarnosti – in tudi smisla ne.

53 Nerazumevanje s strani družbe

Domačini pričakujejo heroja, dobijo pa zlomljenega človeka. Nihče ne razume tišine, ki jo prinese s seboj.

54 Krivda preživelega

Zakaj jaz? Zakaj ne oni? Vojak nosi breme smrti soborcev.

55 Odvisnosti

Da bi utišal spomine, začne piti, kaditi, jemati zdravila. Spirala se pogloblja.

56 Nesposobnost vključitve v civilno življenje

V trgovini, službi, na cesti – vse se zdi nepomembno, neumestno. Vojak ne najde več svojega prostora.

57 Osamljenost

Tovarištvo z bojišča se ne da ponoviti. Civilna prijateljstva se zdijo plitka.

58 Telesne poškodbe

Amputacije, brazgotine, kronične bolečine. Vojak vsak dan nosi dokaz vojne na svojem telesu.

59 Pomanjkanje sistemske podpore

Država hitro pozabi na svoje vojake. Obljube se izgubijo v birokraciji.

60 Preveč spominov, premalo prihodnosti

Vse, kar vojaka opredeljuje, je preteklost. Prihodnost je megla – brez upanja.

EPSKI PESNITVI

Pripravi epsko pesnitev v 20 kiticah

- **Tema 61:** kako vojakinja opisuje željo po vojni in hkrati njeno prekletstvo.

Uporabi kreativno metodo analogije. Pripravi tudi kreativen naslov epske pesnitve.

Pripravi epsko pesnitev v 30 kiticah

- **Tema 62:** Kako vojak opisuje izgubo treh najboljših prijateljev v vojni, ko je edini od četverice ostal živ, potem ko je avto zapeljal na mino. Po prihodu iz bolnice domov je moral domačin natančno opisovati zadnji teden in posebej zadnjo uro življenja, vsakega prijatelja posebej in to tako, da so bili domači ponosni in potolaženi in celo veseli.

Uporabi kreativno metodo prisilne povezave

MOTIVACIJSKI GOVORI

Pripravi motivacijske govore ob navedenih dogodkih. Vsak govor naj ima določen poudarek (apel) izražen v največ dveh stavkih. Prispevki naj bodo dolgi največ eno stran. Pri prvih petih gradivih uporabi kreativno metodo postavljanje vprašanj, pri drugih peti pa metodo Kaj, če ...?. Imena, priimke, čine in zgodbe pripravi sam.

Govor Vojaškega poveljstva tankovski brigadi pred odločilnim napadom.

Govor vojaškega poveljstva letalskim enotam pred bombardiranjem tovarne razstreliva.

Govor poveljnika bataljona pred zelo nevarnim napadom sovražnika.

Govor ministra diplomatom v tujih državah, ki se pripravljajo na vojno.

Govor na pogrebu admirala v pokoju.

Govor na pogrebu vojakinje, ki je padla na tajni misiji.

Govor na otvoritvi slik rož in živali – umetnika majorja.

Govor ob 30. obletnici delovanja vojaškega orkestra.

PISMA, ZAGOVORI, NAPISI

Prosim, da pripraviš pisma, s katerimi vojaške oblasti obvestijo posamezne osebe, o določenih odločitvah, svojce, da je npr. njihov, vojak .. brigade, izgubil življenje v borbi za zavzetje pomembnega objekta, itd. Pismo naj bo v obsegu ½ A 4 strani.

Padli vojak Novak Miha, pismo staršem

Padla vojakinja Cekin Metka, pismo možu in dveletni hčerki

Padli vojak Kmet Stojan, pismo zaročenki

Padli vojak Nace Beron, pismo njegovi materi samohranilki

Navadni vojak Krešo Mali je izredno napredoval v desetnika zaradi izkazane sposobnosti orientacije na terenu

General Slavo Bednar je bil zaradi slabega vodenja mednarodnih vojaških vaj, degradiran iz čina generalmajorja v čin polkovnik

Vojaške oblasti vabijo k zaposlitvi v vojsko mlade inženirje elektrotehnike za voditelje dronov in sistemom za motenje sovražnikovih izstrelkov

Vodstvo kasarne obvešča vojaka 1 Kampelj Janeza in višjo vodnico Belko Petro, da je prekinila pogodbo o sodelovanju z njima in s tem redno zaposlitev, zaradi zadeve KRIPTA

Po kreativni metodi Za in proti napiši dileme odgovore odgovornih politikov, vojakov in vojakinj, ki so izdali ali izvršili ukaz napada z droni na stanovanje poveljnika sovražnih enot, ki je imel stanovanje v tretjem nadstropju bloka v mondeni četrti mesta. Pri napadu so bili ubiti poveljnik in njegova žena ter 16 stanovalcev bloka, med njimi sedem otrok.

Odgovorne osebe, ki morajo podati svoje dileme (Za in proti) in končno poročilo o storjenem dejanju: predsednica države, obrambni minister, načelnik vojaškega štaba, vodja obveščevalne službe, pilot drona. Tekst za vsakega naj naj bo dolg največ 1 stran A4.

Napiši 10 čim bolj inovativnih napisov v obliki pesmic s sedmimi vrsticami. Uporabi kreativni metodi Za in proti ter provokacija.

Napis na spomeniku civilnem žrtvam, ko je padel helikopter lastne vojske na stanovanjski blok. Napis v preddverju avle hotela, v kateri je bivši vojak s psihično motnjo dve leti po vojni ustrelil sedem udeleženk srečanje nekdanjih pripadnic sanitetnih vojaških enot.

Napis na portalu na pokopališče, kjer je pokopano 3.500 vojakov iz 2. jurišnega bataljona.

Napis na stavbi inštituta, v katerem so razvili najbolj smrtonosne drone.

Napis na zastavi častne čete vojaškega poveljstva.

Napis na repu letala, ki je izstrelilo na sovražna mesta prek 200 raket.

Napis na stolpu Srednjeveškega gradu, kjer so vojaki vadili urbani napad.

Napis v učilnici vojaške akademije.

Napis pri zbirni točki za mobilizacijo civilistov.

DVOJNA IN ŠE DRUGAČNA PORABA DENARJA

Opiši nekaj možnosti za dvojno in še druge rabe denarja, namesto za orožje

Glavni vir zla in povzročitelji vojn so ekstremni politiki, ki za seboj potegnejo del naroda in nato iščejo podobne zle ljudi v drugi državah za sodelovanje ali vojskovanje. Ali ne bi bilo za človeštvo veliko bolj varno in ceneje, če bi del denarja namesto v vojsko vložili v mednarodne enote, ki bi take posameznike in skupine po vsem svetu, sproti onemogočile in trajno izločile ?

Če vojne že morajo biti naj se organizirajo tako, kot olimpijske igre. Vsake štiri leta naj se v Sibiriji ali v Sahari organizirajo bitke, v katerih sodelujejo vrhovi oboroženih sil vojskujočih držav in njihovi politiki. Tiste, ki preživijo pa pustijo v Sibiriji ali Sahari ali kje drugje toliko časa, da podpišejo potrdilo, da jih je za vedno minila želja po škodovanju družbi.

NATO in nekateri politiki držav, ki proizvajajo in prodajajo orožje zahtevajo, da države vedno več denarja namenijo za orožje, večina držav pa išče možnosti, da bi denar raje naložile v bolj potrebne in koristne zadeve, kar pa morajo nekako formalno pokriti kot porabo za vojne in obrambne namene. Po kreativni metodi Gordonova tehnika, v povezavi z metodo provokacija, predlagaj 20 načinov smiselne porabe denarja za družbo in utemelji, da to zvišuje obrambne in varnostne standarde države.

V kolikor bodo NATO in nekateri politiki še grozili in zahtevali več denarja za vojsko se lahko izvede različne banalne ukrepe, s katerimi se med vojaške stroške preseli velik del stroškov države, kot npr. vse, ki so zasvojeni z računalniškimi igricami se vključi v sektor za elektronsko vojskovanje (droni ipd.), vse invalide se vključi v prve obrambne vrste, ker zagotovo ne bodo bežali, itd. Prosim da napišeš čim več podobnih možnosti.

Po metodi 6 klobukov analiziraj vojno med Ukrajino in Rusijo in predlagaj rešitve.